

901.2(01)
Б592

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
ПИСАННІВ

АКАДЕМИКА

А. Е. КРИМСЬКОГО.

(Доповнена відбитка з 1-ої книжки Записок Історично-Філологічного Відділу)

03

90254

2020

10

У Київі
З друкарні Української Академії Наук
1926

Дозволяється випустити в світ.

За Неодмінного Секретаря Академії Наук, акад. С. Єфремов.

Київський Окрліт, № 232, 1926.
З друкарні Української Академії Наук
Зам. № 197—1200 прим.

Життєпис академика Агатангела Евтимовича Кримського.

Агатангел Евтимович Кримський народивсь 3/15 січня 1871 року в Володимирі Волинському, в сім'ї вчителя історії та географії, з бахчесарайського татарського роду, що в кінці XVII в. переселився з Криму до Литви. Середню освіту переходити спершу в Острозькій прогімназії на Волині (1881-1884), далі в Київській II гімназії (1884-1885), а завершив у Колегії Павла Галагана в Київі (1885-1889), де на його наукові інтереси мав велику силу відомий український філолог П. Г. Житецький. Далі скінчив Спеціальні класи Лазаревського Інституту східних мов у Москві (1892), і за його наукові праці, які почав він друкувати ще на студентській лаві, професорська рада залишила його при катедрі арабської філології. Після того, щоб придбати ширші наукові методи, він одбув ще й геть увесь курс історично-філологічного факультету Московського університету, працюючи на семінарях, як звичайний студент (1892-1896), а як скінчив курс університету, то його залишено при катедрі «руської» (себ-то і української) філології; найближчі його університетські вчителі — філологи Всеволод Міллер і Роман Брандт та історик Гер'є. Магістерські іспити поодбував А. Е. Кримський на обох факультетах — орієнталістичному і філологічному.

На роки 1896-1898 одкомандировано А. Е. Кримського до арабських країв готуватися до арабської професури та попрацювати в арабських рукописних бібліотеках (переважно в сирійському Бейруті та на Лівані); одтоді він зробився співробітником арабських наукових часописів (1898) і призбирав силу наукового матеріалу, що його обробляти стало ще на багацько літ. Як вернув до Москви, то перші два роки після повороту викладав обов'язковий курс арабської мови й письменства в Спеціальних Класах як приват-доцент (1898-1900).

В осени 1900 року обірвано його з приват-доцентури на професуру арабської філології, а рівночасно, за поданням од проф. В. І. Гер'є, ще й на катедру східної історії; і на тих двох катедрах А. Е. Кримський постійно професорував (шопереду як екстра-ординарний професор, потім як ordinarius) вісімнадцять літ, аж до кінця свого побуту в Москві, до осені 1918 року, коли він перейшов до Києва в Державний Український Університет на катедру східної історії. В Москві нераз доручалося проф. А. Е. Кримському викладати, протягом де-

кількох літ, ще й інші філологічні курси, як от перську мову й письменство після смерти академіка Хв. Євг. Корша (три роки, 1915–1918), а часами доручалася йому й катедра турецької мови.

А. Е. Кримський є член багатьох наукових товариств, російських українських та чужоземних. Він довголітній незмінний Секретар Східного Відділу Московського Археологічного (колись «Імператорського») Товариства (1900–1918) і редактор його органу «Древности Восточныя», де вміщено й багато праць власних А. Е. Кримського. Так само він є переважний довголітній редактор, а в значній мірі і автор серії «Труды по востоковедению», издаваемые Лазаревскимъ Институтомъ восточныхъ языковъ», де двацять шість томів монографічних — розвідки самого проф. Кримського. Він-же є керівникомъ східного відділу й постійний автор трохи чи не всіх східних статей, що містяться в енциклопедичних словарях т-ва Брокгауз з Ефрономъ т-ва бр. Гранат.

В київському Українському Науковому Товариству, де головує проф. М. С. Грушевський, проф. А. Е. Кримського, відколи він переїхав до Києва, обрано на заступника Голови (1918), і він, знов, є з 1918 р. голова Філологічної Секції Наукового Товариства.

До Української Академії Наук закликано проф. А. Е. Кримського на катедру філології арабо-іранської; та на думці малося, що він, автор історичної «Української граматики» та всяких розвідок з історії української мови і практичний добрий знавець рідної лексики, повинен буде працювати для Академії ще й у царині української філології.

Проф. А. Е. Кримський — відомий не тільки як учений-філолог, але й як український поет-лірик, співець «екзотичних поезій» і як белетрист-прозаїк. Таке явище дуже не рідке серед українців. В грудні 1906 року, з приводу 25-літнього юбілея Б. Д. Грінченка, один критик (у «Южной Заре») був зазначив: «Те, що можна сказати про корифеїв української літератури — Костомарова, Куліша, Драгоманова, Франка, Кримського та інших, цілком справедливо можна прикладти до Б. Д. Грінченка: він і поет, і белетрист, і публіцист, і критик, і учений» (див. «Рада», 1906, № 91). От тільки публіцистом проф. Кримський являється аж надто мало...

Друкувати почав А. Е. Кримський найпередше по-українськи, а не по-російськи, з 1889 року, в Галичині; і більшість його вкраїнських писань, через цензурні заборони, тільки в Галичині й виходила.

(1918, у падолисті)

[1918 року Спільне Зібрання новозаснованої Української Академії Наук обрало акад. А. Е. Кримського на посаду Неодмінного Секретаря, і на тій посаді він, за поновними обраннями, перебуває й досі. Після одїзду акад. Д. І. Багалія з Києва до Харкова, Історично-філологічний Відділ обрав акад. А. Е. Кримського на голову Відділа. Відколи закладено в Київі дослідчу катедру мовознавства, акад.

А. Е. Кримський є голова тієї катедри. Разом з тим він головує в академічній «Комісії для складання Словника Живої Мови», в «Інституті Наукової Мови», в Гебраїстичній Комісії.

Сильних переслідувань довелось зазнати акад. Кримському за окупації Денікінської 1919 р. та польської 1920 р. (стояв під розстрілом, обвинувачений в причетності до редакції підпольного органу «Głos Komunisty»).

В червні 1925 р. обрано акад. А. Е. Кримського на члена ВУЦВК-а].

Бібліографічний покажчик друкованих писань проф. А. Е. Кримського.

З дуже рясної літературно-наукової бібліографії писань проф. А. Е. Кримського подається тут список тільки того матеріалу, який пощастило тепер зафіксувати. Пропуски в цьому спискові — річ неминучая. Для частини спеціально-наукової дають певну поміч бібліографічні покажчики в оцих виданнях: 1) «Тридцатилітніе Спеціальныя Классы Лазаревского Института Восточныхъ языковъ». М. 1902, ст. 133-136; 2) «Труды по востоковѣдѣнію», т. XXXV (М. 1911), ст. 373-387; 3) юбілейний «Словарь членовъ Общества Любителей Россійской словесности» (М. 1912); 4) біографічний словник: *Unsere Zeitgenossen («Wer ist es?»)*, вид. Дегенера, VII Ausgabe (Лайпц. 1914), ст. 925; 5) «Императорское Московское Археологическое Общество въ первое 50-лѣтіе его существованія», т. II. М. 1915, отд. 1-й, ст. 182-183, та отд. 2-й, ст. 96-98; 6-8) статті «Крымскій» в російських «Энциклопедическихъ словаряхъ» Брокгауза й Ефона, та т-ва бр. Гранатъ, та вид. «Проствощеніе» (Большая Энциклопедія); 9) по татарськи стаття «Кримський» в бахчесарайському «Терджимані» 1915 р., № 204 (з важними біографічними даними).

I.

Енциклопедичні орієнталістичні статті в словарях Брокгауза й Ефона та т-ва бр. Гранат.

В першому виданні петербурзького «Энциклопедического Словаря Брокгауза и Ефона» починаючи з букви «Д» (од 1893 до 1905 рр.) А. Е. Кримський умістив 198 енциклопедичних статей із східної історії, філології, літератури, й етнографії. В другому виданні (з 1911 до 1918 р., од букви «А» до «О») таких статей дав він 304. Споміж них важніші:

а) з історії ісламу, арабів та мусулманських або співмусулманських народів: Аравія, Мохаммедъ, Коранъ, Сунна, Мусульманство; — Халифатъ, Абу-Бакръ, Омаръ, Османъ, Алій, Омейяды; — Хариджиты, Мотазилиты, Шіїтство, Исмаїлиты, Махди, Карматы, Носейриты, Суфизмъ, Мюридизмъ, Мевлевіи, Езиды, Али-иляхи, Ваххабиты, Бабизмъ; — Ихшиды, Фатымиды, Сельджуки, Нуреддинъ

і Саладинъ, Эйюбиды; — Мавры, Альморавиды и Альмохады, Гранадское эмирство, Абенсераги; — Персія, Ширванское ханство, Надиръ-шахъ, Фетхъ-Али-шахъ, Насреддинъ - шахъ, Курды; — Марониты і т. ин.

б) з арабського письменства: Арабская литература; — Имруль-кайсъ, Тарафа, Амръ-ибнъ-Кульсумъ і Харисъ, Антара, Зохейръ, Лебидъ, Моаллаки, Хамаса, Хозефлітскія стихотворенія, Шанфара, Алькама, А'ша, Набига Зобъянскій, «Агани», Ахталь, Джариръ, Фараздакъ; — Башшаръ-ибнъ-Бюрдъ, Абу-Новасъ, Абуль-Атахія, Абу-Теммамъ; — Абу-Фираасъ, Мотанаббій, Абуль‘алія Ма‘аррійскій; — Харірій, Тограйі, ібнъ-аль-Фарыдъ, Бусирій; — Бидлай («Калила и Димна»), «Синдибадова книга», «Варлаамъ и Іоасафъ», «Тысяча и одна ночь», Локманъ; — Халиль, Сибавейхи, Джаяхарій, Фирузабадій, Соютый; — Арабская філософія, Джахызъ, Газалій, «Аристотелевы врата», «Братство вѣрныхъ друзей», «Чистые братья», і багацько статей про всіх головніших арабських істориків, літописців, географів, учених, філософів і т. ин.

в) з перського письменства: Персидская литература, Дақықы, Фирдоуси, Абу-Сеїдъ Мейхенскій,Ansарій Хератскій, Гардизій, Бейхекій, Сенай, Хейямъ, Энвери, Хакани, Низами, Аттаръ Феридеддинъ, Джеляледдинъ Руми, Саади, Гафізъ, Джами, Девлетъ-шахъ, Мирхондъ, Хондемиръ, Фейзи, Мистеріи у персовъ, і ин.

г) з інших мов: Семитскіе языки, Сирійскій языъ и литература; — Хамитскіе языки; — Тюркскіе языки, Бурханеддинъ Сивасскій, Хаджи-Халфа, Намыкъ Кямаль-бей, Насреддинъ-ходжа, «Сорокъ везирей», Карагезъ і т. ин.

Взагалі переважна частина статей про мусулманський схід ще в першому виданні «Энциклопедического Словаря» Брокгауз і Ефрона належала А. Е. Кримському. А в новому (з 1911 року) виданні цього «Словаря» геть увесь східно-мусулманський відділ полищено йому.

Так само і в московському «Настольномъ Энциклиопедическомъ Словарѣ Т-ва бр. Гранатъ», в останньому виданні (з 1910 року) весь східний відділ ведеться проф. А. Е. Кримським. Досі, з букви «А» до «Х», він дав там бл. 70 провідних статей і поміж ними такі:

Аравія, Арабскій языъ, Арабская литература; — Магометанство, Магометъ, Сунна, Джинны, Кааба, Кади, Ибадиты, Исмаилиты, Дервиши, Зикръ, Ваххабиты; — Лебидъ, Джариръ, Джаяхарій, 1001 ночь; — Халифатъ, Гарунъ-ар-Рашидъ; — Марониты.

Індія; Бібліографія востока; Лазаревскій Институтъ; Миллеръ Всеволодъ.

Семиты, Семитскіе языки; — Ассиро-Вавилонія, Ассиро-аввілонская религія, Вавилонъ; — Сирская литература; — Фалаша, — Хамитскіе языки.

Іранскіе языки; Персія, Персидской языъ, Мидія, Зороастръ, Зендъ, Зендъ-Авеста, Гаты; — Персидская литература; — Суфійство; —

Дакыкы, Фирдовсій, Джелляледдинъ Румій, Низамій, Саадій, Гафізъ, Джамій, Девлетъ-шахъ.

Турція (історія), Турецька література, Турецький языкъ, Татары.

II.

Праці з семітської філології (а з-осібна про арабську мову).

Лекції по історії семітськихъ языковъ. Вып. I—Семітські языки вообще и арабский языкъ доклассической (Москва 1902, стор. 94+ знімок з Харранського напису). Вып. II—Классический арабский языкъ, съ приложениемъ перевода двухъ главъ изъ ибнъ-Акыла. (Вид. Д. В. Солодова, М. 1903, 275 стор.).

Семітські языки и народы (по плану Теодора Нельдеке), очерки и обработки А. Крымского. Часть I (М. 1903)—загальний огляд; мова жидівсько-фінікійська, арамейська. Часть II (М. 1910)—сирийська мова й письменство; вавилоно-асирійська. Часть III (М. 1912)—мови арабські, етіопська; хаміти та хамітські мови. Ст. XI+VII+621=«Труды по востоковѣдѣнию», издаваемые Лазаревскимъ Институтомъ восточныхъ языковъ, вып. V, №№ 1-3.

Рецензії на «Семітські языки—а) Н. Переферкович—в «Книжкахъ Востока» 1903, кн. XI, нб.; б) В. Мінорський—«Русск. Вѣдом.» 1903, верес.-жовт.; в) Л. Мсеріапц—в «Журн. Мин. Нар. Просв.»; г) Н. Глубоковський—«Странникъ» 1904, іюнь, ст. 991-992; д) в арабському журналі «ал-Машриq» 1904, № 3, ст. 140; е) І. Фішер—«Еврейск. Студентъ» 1916, № 22, ст. 38-39.

Четверту частину «Семітскихъ языковъ» додруковано 1912 року до 164 стор., та в світ ще не випущено, Зміст—критичний огляд сучасної літературної арабської мови. Притому здебільша беруться наочні приклади кричущого антиграматизму—з «Практическаго руководства М. Аттаї» (единого підручника, писаного російською мовою і повного помилок проти класичної мови).

Лафз ал-джім ал-‘арабійє, а халаційє hійа ам шяджарійє—по арабськи, в науковому бейрутському журналі «ал-Машриq» 1898, червень.

Очеркъ произношенія арабскихъ звуковъ, на стор. 2-19 в «Практическомъ руководствѣ къ изученію арабскаго языка» М. Аттаї. М. 1910. («Очеркъ» не підписано, через те принадлежність його А. Кримскому, що написав його на прохання М. Аттаї, ніде в книжці М. Аттаї не зазначено).

Изъ лекцій по арабскому языку проф. А. Е. Крымского: I. Переводы упражнений, помещенныхъ въ «Практическомъ руководствѣ» М. О. Аттаи, съ грамматическими поясненіями. II. Тексты для перевода на арабский языкъ, по «Cours gradué» Лямменса. Вид. «Кассы взаимопомощи студентовъ». М. 1907. Стор. 31 араб.+38 рос.

До цього треба додати: III. Таблицы поправокъ къ «Практическому руководству М. О. Аттаи» — в додатку до «Семитскихъ языковъ» ч. III, М. 1912, ст. 499—514, та IV: Переводъ изъ комментарія ибнъ-Акыля (ум. 1367) на «Альфійе» ибнъ-Малика (ум. 1274) — теж у додатку до III частини «Семитскихъ языковъ», 1912, ст. 515—569.

Підстрочник до арабського підручника М. Аттаї знов видруковано ще й 1916 року, та тільки другу (важчу) частину (од ст. 38-ої). В світ випущено без усякої обгортки.

Рецензія на «Очеркъ изученія финикійской древности» Б. Тураєва — в «Этнографическомъ Обозрѣніи», 1894, кн. 19.

Рецензія на дисертацію П. К. Коковцова: «Къ исторіи средневѣковой филологии и еврейско-арабской литературы. Книга сравненія еврейскаго языка съ арабскимъ ибнъ-Баруна» — в «Этнографическомъ Обозрѣніи», 1895, кн. 24.

III.

З історії мусулманства.

Исламъ, его возникновеніе и старѣйшій періодъ его исторіи. Пособіе къ лекціямъ проф. А. Е. Крымскаго по исторіи востока, читаннымъ на II курсѣ Лазаревскаго Института. Москва, 1901, стор. III + 525.

Исторія мусульманства. Самостоятельные очерки, обработки и дополненные переводы изъ Дози и Гольдциера А. Крымского. М. 1904, часть I — ст. XXXVI + 166; часть II — ст. 161 + 16; часть III (М. 1912) — ст. III + 25 = «Труды по востоковѣданію» вип. XII і XVIII.

Рецензії на «Исторію мусульманства»: а) В. Бартольд — «Записки Восточного Отдѣленія Импер. Русского Археологического Общества» т. XV (1903) ст. 061—062; б) Н. Орлов — литературное приложение къ № 9870 «Нового Времени», 1903, ст. 9—11; в) А. Хаханов — «Научное Слово» 1903, кн. III, ст. 135—137; г) Луїс Шейхо — в арабскомъ «ал-Машриц» 1903, № 16, ст. 765 та № 23, ст. 1100—1101; д) В. Мінорський — «Русская Вѣдомость» 1903 № 41; е) Ісмаїл Гаспринський — в бахчесарайскомъ «Переводчикѣ» 1904 (=1322), № 30, передовица «Тюркскій фанатизмъ»; ж) М. Гартман в «Die Welt des Islams» 1913, т. I, Heft 2, р. 161.

Очеркъ исторіи ислама Р. Дози. Переводъ съ французского В. И. Каменского, съ предисловиемъ и редакціонными примѣчаніями А. Е. Крымскаго. Спб. 1904 (відбитка з XII та XVIII вип. «Трудовъ по востоковѣданію»). Ст. IV + 166 + 87.

Мусульманство и его будущность. Прошлое ислама, современное состояніе мусульманскихъ народовъ, ихъ умственная способности, ихъ отношеніе къ европейской цивилизаціи. Вид. «Книжного Дѣла». М. 1899, ст. VI + 120. Книжка ця вийшла й у вірменському перекладі архім. Бабкена: Махмедакан ашхарын у ныра

апаган. Вагаршапат - Ечміядзін, 1906. Є їй сербський переклад М. Милчича (1911).

Рецензії на «Мусульманство и его будущность»: а) А. Шмідт — «Записки Восточн. Отдѣл. Имп. Русск. Археол. Об.» 1899, т. XII, ст. 023—026; б) Д. Анучин — «Русск. Вѣдомости» 1899, № 3, ст. 4; в) по вірменські — «Мшак» 1899, № 3; г) А. А[гаев] — «Каспій» 1899, № 59 (16 мр.).

Мусулманство і його будучність. Нове перероблене видання. У Львові. 1904, ст. VI + 293 = «Літературно-Наукова Бібліотека». № 88—90.

Рецензії на українське «Мусулманство і його будучність»: а) у львівській уніяцько-клерикальній «Ниві» 1914, № 17 (15 грудня; дуже люта); б) І. В. Труш — в «Артистичному Вістнику» 1905, зош. 7—8, ст. 111 (тільки про передмову до книжки).

Доповненням до розділу 4-го має бути стаття:

Востоковѣды и [российское] Министерство Иностранныхъ Дѣлъ — в «Сынѣ Отечества», 1905, № 119.

О книгѣ І. Гаури: «Исламъ въ его вліяніи на жизнь его послѣдователей» — в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1895, кн. 27, ст. 135—152, і окремою відбиткою (М. 1896).

Рецензія на «Исторію іслама» А. Мюллера — в «Этнографическомъ Обозрѣніи», кн. 24 (= 1895) і кн. 35 (= 1897).

Про Дреперову «Історію боротьби віри з науковою» — у львівському журналі «Зоря» 1897, № 20 і № 23.

Ісламъ и христіанство (інтерв'ю з проф. Кримським) — московська «Столичная Молва», 1912, № 276.

Источники для исторіи Мохаммеда и литература о немъ. I — Огъ Орви до ибнъ-Исхака съ ибнъ-Хишамомъ. М. 1902 (ст. 88—112). Отд. II — Арабскій текстъ избранныхъ главъ изъ ибнъ-Хишама. М. 1906 (ст. 1—24) = «Труды по востоковѣдѣнію», вип. XIII (а-б).

Ізъ книги: «Житіе посланника Божія» Абу-Мохаммеда Абдалъмалика ибнъ-Хишама. Пособіе къ лекціямъ проф. арабской словесности А. Е. Крымского на I курсѣ. Москва 1909. а) Прелісловіе (ст. 1—4); б) Переводъ ізъ ибнъ-Хишама (ст. 1—28, 57—68); в) Отношеніе ибнъ-Исхака къ источникамъ (ст. 69—87); г) Словарь (ст. 29—56, 89—98).

Це літографоване видання, стулене до купи з попереднім друкованим, становлять книгу:

Пособіе къ лекціямъ проф. арабской словесности А. Е. Крымского: I. Источники для исторіи Мохаммеда. Вступительный очеркъ. II. Изъ книги «Житіе посланника Божія» ибнъ-Хишама. Вид. «Кассы взаимопомощи студентовъ». М. 1910.

Очеркъ развитія суфійства до конца III вѣка хиджры. М. 1895; 49 ст., 4⁰. (Відбитка з II тома «Древности Восточныя. Труды Восточ. комиссіи Имп. Моск. Археол. Об-ва», вып. 1, ст. 28-73).

Гр. А. Бобрина ской: Секта Иスマилья въ русскихъ предѣлахъ. М. 1902 (відбитка з 51 кн. «Этнографического Обозрѣнія»). Автор, гр. Бобрина ский, у передмові завважує, що його праця багато завдячує участі А. Кримського. Пор. «Древн. Вост.» 1903 т. II, прот. № 77.

В і д з и в , написаний для присуду премії на доручення од «Этнограф. Отдѣла Имп. Общ. любит. естествовѣдѣнія», про розвідку В. Ф. Мінорського: «Тайная персидская секта Людей Истины» — в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1903, кн. 59. Сама ж розвідка В. Мінорського, ще не вся, вийшла в «Трудахъ по востоковѣдѣнію» під доглядом А. Кримського: «Матеріали для изученія тайной персидской секты.. Али-илахи» (М. 1911), вип. XXXIII.

Ва hабиты, исторический и религіозный очеркъ секты и обзоръ источниковъ — «Древности Восточныя», т. IV. М. 1913, відд. II, ст. 55—67.

Общій исторический очеркъ бабизма (съ бенактствомъ) и обзоръ новѣйшей литературы о немъ — «Древности Восточныя», т. IV. М. 1913, відд. II, ст. 79—91.

IV.

К о р а н .

(Окрім V—VI розд. «Історії мусульманства» та ст. 159—210 в «Історії Арабів» т. I).

Лекціи по Корану. Вып. I — Суры старѣйшаго періода. Переводъ съ объясненіями. М. 1902, 69 ст., in 4⁰.

Суры старѣйшаго періода (переводъ съ объясненіями). Лекціи, читанныя въ 1905 году; приложение I (ст. 185—232) къ «Історії мусульманства». Прилож. II — Религія доисламской Аравіи — изъ Гrimme; ст. 233—273. М. 1905.

Рецензія на «Le Koran, traduction nouvelle par Kazimirski» — в «Этнографическомъ Обозрѣніи», 1898, кн. 40—41.

V.

Історія Персії, її письменство й мова.

(Про стародавній Іран та про Зороастра — тільки статті в «Энциклопедическомъ Словарѣ»).

Історія Сасанидовъ и завоеваніе Ирана Арабами, съ указаніемъ главныхъ моментовъ исторіи христіанъ-сиріянъ¹⁾ и политической исторіи вассальныхъ Ирану арабовъ и съ приложеніемъ главы о Парѳянскомъ царствѣ и Аршакидахъ. М. 1905, ст. 11 + 416 = «Труды по востоковѣдѣнію», вип. XXI.

¹⁾ Спеціальний компендіальний парис сирської літератури дано в II частині «Семітическихъ языковъ и народовъ», М. 1910, ст. 170—214.

В 1910—1911 році цю працю перекладено на вірменську мову (в журналі «Люма»).

Лекції по історії Ірана: Арсакиды, Сасаниды и завоеваніе Ірана арабами. Москва 1900, 157 ст.

Історія Персії, ея літературы и дервишеской теософії, 1-ше чорнове видання з тт. — I т.: отъ эпохи халифовъ, М. 1903, ст. 11 + 180; II — отъ разложенія сельджукского царства до монголовъ, М. 1903 (2-е чорнове видання 1906, ст. VI + 259); т. III — отъ эпохи монголовъ до настоящаго времени. М. 1906, ст. IV + 368 = «Труды по востоковѣдѣнію», вип. XVI. Все те виданія, капітально перероблене та й безмірно збільшене, друкувалося потім під таким заголовком:

Історія Персії, ея літературы и дервишеской теософії, съ обильными переводами литературныхъ образцовъ. Новое, обширно переработанное издание. Три томи. М. 1909—1917:

Том I, вип. 1 — Критико-библіографический обзоръ источниковъ и пособій по политической и литературной истории Персії. Политическое возрожденіе Персії, покоренной арабами. М. 1909, ст. IV + 62.

Том I, вип. 2 — Появленіе тюрковъ. Государство Махмуда Газневида скаго. Великая сельджукская имперія XI в. Очеркъ блестящаго периода персидской литературы. М. 1914, ст. 63—196.

Том I, вип. 4 (3-е видання): Разцвѣтъ персидской литературы. М. 1909, ст. 161—432. Том I, вип. 4 (4-е видання) — Славнѣйшія произведенія золотой поры персидской литературы X—XI вв., «Шахънаме» и др. М. 1915, ст. 277—568.

Том II — Отъ разложенія сельджукского царства до монголовъ (3-е видання). М. 1912, ст. IV + 261.

Том III — Отъ эпохи монголовъ Джингизъ-хана до водворенія Сефевидовъ въ Іранѣ и «Великихъ моголовъ» въ Индіи XVI—XVIII в. М. 1914—1917, ст. X + 504.

Рец. на «Історію Персії» — акад. І. Ю. Крачковський (по арабськи) в журналі «ал-Машриq» 1910, № 3, ст. 232—233.

Історія Персії, т. I (IX та X вв.). Київ 1924, ст. 131 + III (зміст).

Рец. на «Історію Персії» — акад. І. Ю. Крачковський в ленінградському «Востоке» 1924, кн. IV, ст. 187—188, та в «Зап. Ист.-Філ. Відд. Укр. Ак. Н.», кн. V (1925), ст. 284—285.

Шаг-наме, або іранська Книга царів, Абуль Касима Фірдовсія Туського. З перської мови переложив і додав передмову А. Кримський. Вип. I — Львів 1896, ст. 4 + 107 = «Літературно-Наукова Бібліотека» кн. 7 (доповнена відбитка з журналу «Житте і Слово» 1895, кн. II, III, V, VI).

З «Голестана» Саадієвого (і дещо з його «Бустана») — «в Житті і Слові», 1894, травень-червень і липень-серпень.

З перської лірики, українські віршовані переклади — в «Народі», 1890, № 22 (Хейям); в «Правді» 1892, жовтень (Хейям); в «Життю

і Слові» 1895, січень (Хафіз); в альманасі «Дубове листе» (Київ, 1903, Хейям); в «Новій Громаді» 1906, IX (Джамій); в «Літературно-Науковому Вістнику» 1912, XI (Сенай); в «Шляху» 1917, III (Хафіз, Джамій) та в обох частинах збірки віршів А. Кримського «Пальмове гилля». Екзотичні поезії (ч. I, 1900; 2-е вид. 1902; ч. II, 1908) та ч. III, 1922.

Персидські лирики X—XV в. Съ персидского языка перевель аkad. Θ. Коршъ. Послѣ его смерти проредактировалъ и вступительную статью снабдилъ проф. А. Е. Крымскій. М. 1916, ст. XXXIX (=вступна стаття) та 119.

I. Пѣсни Хафіза. Стихотворные русские переводы съ персидского подлинника, со вступительнымъ историко-литературнымъ очеркомъ проф. А. Е. Крымскаго.—II. З Хафізових пісень. Українські віршовані переклади проф. А. Е. Кримського. М. 1918 (вид. М. Персіца) ст. 1-96 (незакінч.).

Хафіз (бл. 1300-1389)—в «Зап. Ист.-Філ. Відд. Укр. Акад. Н.», кн. II-III, 1923, ст. 145-193.

Хафіз та його пісні, Київ, 1924, ст. VIII + 204.

Рецензія аkad. I. Крачковського в «Востоке», кн. IV, 1924, ст. 188-189.

Про книжку Євг. Бертельса «Персидский театр» (Ленінград 1924)—«Зап. Ист.-Філ. Відд.», кн. V (1925), ст. 274-279.

Перський театр, звідки він уявився і як розвивався. Розвідка аkad. А. Е. Кримського. К. 1925 (Зб. Ист.-Філ. Відд. Акад. Н., № 6) ст. 96+I. Додаток—М. Левченко: Ще про перський театр (ст. 97-106)—відб. з «Зап. Ист.-Філ. Відд.» 1926, кн. VII-VIII.

Рецензія на «Перський театр»—проф. О. Белецький в «Червоному Шлаху» 1926, ч. 1, ст. 271-273.

Історіографія монгольського періода. Общій очеркъ—«Древности Восточныя», т. IV, М. 1913, ст. 29-70 (in 4°).

Археологическая раскопки В. Л. Вяткина въ Самарканда и новооткрытая имъ обсерваторія Улугъ-бега XV в.—«Древности Восточныя», т. IV, М. 1913, ст. 31.

Дополненія и поправки къ «Грамматикѣ персидского языка», составленной Мирзою-Джафаромъ и аkad. Θ. Коршемъ. М. 1901, ст. I-XXI=«Труды по востоков.» вип. VI. Пор. передмову аkad. Корша, ст. VI.

Рецензія на «Материалы для изученія еврейско-татского языка» Вс. Миллера—в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1893, кн. 15.

По поводу этимологіи словъ «чов'ган» и «савладжан»—«Древности Восточныя», т. IV, М. 1913, ст. 1-6.

Къ этимологіи слова «бульбуль» (= соловей)—«Древности Восточныя», т. IV, М. 1913, II, ст. 51-52.

Обидві замітки вийшли окремою відбиткою вкупі з статтею аkad. Θ. Коршъ: «Нѣкоторыя персидскія этимологіи» (М. 1912).

Монета Александра Македонского изъ Тебриза—«Др. Вост.» 1907, т. III. прот. ст. 21.

VI.

Історія й письменство арабів.

(Про арабську мову дивись у відділі II).

Історія арабовъ, ихъ халифатъ, ихъ дальнѣйшія судьбы и краткій очеркъ арабской литературы. Съ приложениемъ 4 хромолитографическихъ картъ. М. 1903 (=«Труды по востоковѣдѣнію», № XV), ст. 8+16+XI+296.

Історія арабовъ и арабской литературы, свѣтской и духовной, 3 чч. М. 1911-1914; ст. 219+202+61+XXVI=«Труды по востоковѣдѣнію» № 15.

Старинная исторія Аравії Южной, отъ древне-авилонскихъ временъ до подчиненія страны пророку Мохаммеду—«Древности Восточныя», т. IV (М. 1913), ст. 1-30, in 4-to.

Арабская поэзія въ очеркахъ и образцахъ. М. 1906; ст. 111+V+346+38+24 арабскаго тексту.

Арабская литература въ очеркахъ и образцахъ. Т. I, отд. 1-3: Источники и пособія. Общій очеркъ арабской литературы. О доисламской поэзіи. Авторы свода «Моаллакъ» и свода «Стихотворенія шестерыхъ». Арабские тексты. Москва 1911 (=«Труды по востоковѣдѣнію», вип. XXXV), ст. 1-402, in 4°.

Т. II: Хамаса Абу-Теммама Тайского (ок. 805-846). Москва 1912 (=«Труды по востоковѣдѣнію», вип. XXXVI), ст. IV+160.

Рецензія на «Хамасу»—М. Гартман в «Die Welt des Islams» 1913, т. I, Heft 2, р. 162.

Т. III: Поэты Мохаммеда и омейядскихъ временъ. Аббасидская поэзія временъ разцвѣта халифата. Поэты сѣверной Сиріи X-XI в. (Мотанаббій, Абу-Фирасъ, Абуль-‘алія Ма‘аррійскій)—друкується з 1910 року, але ще в світ не випущено.

Арабскій изборникъ. Книга для студенческаго чтенія по арабскому языку и словесности. Составили М. О. Аттай (ст. 1-44) и А. Е. Крымскій (ст. 44-112). М. 1916 (=«Труды по востоковѣдѣнію», вип. 44).

Антарова моаллака, з передмовою про Антара і старо-арабську поезію — в «Правді» 1890, жовт.-падол.; 1891 березень.

З арабської лірики, віршовані українські переклади — а) в «Буковині» 1891, № 13 (з лірики «1001 ночи»); б) в «Зорі» 1897 № 6 (народня пісня); в) в альманасі «Привіт д-ру Ів. Франкови» Львів 1898, ст. 124—129 (з «Хамаси», з Абуль-‘алія Ма‘аррійського) г) в «Літературно-Науковому Вістникові» 1900, кн. XII (з «Хамаси»); 1901, кн. VI (з «Хамаси»); 1902, кн. I (з «Хамаси»); 1904, кн. IV (з «Хамаси», з Абуль-‘алія); д) в київському альманасі «Дубове листе» 1903 (з Абуль-‘алія); ж) в «Новій Громаді» 1906, кн. IX (андалуське); з) в календарі «Ве-

селка» 1908, 26 червня (з Абуль‘ала), и) в обох частинах збірки віршів А. Кримського «Пальмове гилля. Екзотичні поезії» (ч. I — 1901, 2-е вид. 1902; ч. II — 1908; ч. III — 1922); і) у «Літерат.-Науковому Вістнику» 1912, кн. XI («Хамаса»). І ще в усіх українських антологіях і читанках (див. далі у віддлії української лірики).

Ізъ области древне-арабской лирической поэзии. М. 1910 (відбитка з «Юбилейного Сборника въ честь Вс. Ф. Миллера», ст. 265 — 271, in 4°). Підписано: С. Олферевъ (студентъ Лазаревскаго Института), та трохи чи не вся стаття являє собою запис лекцій проф. Кримського.

Мин дішан аш‘ар ал-Хамасе (= Антологія з «Хамаси» для читання на III курсі), для літограф. переписав студент А. Прозоров. М. 1909, ст. II + 12.

Рецензія на «Основы арабского стихосложения» бар. Д. Гинцбурга — в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1894, кн. 19.

[Вільнодумний поет] Башшаръ ибнъ-Бурдъ (ок. 700 — 783) — «Древности Восточныя», т. IV (М. 1913), ст. 1 — 12, in 4°.

Художественные представители пограничной Сиро-Месопотамии временъ византійского героя Х. в. Ди-гениса Акрита: поэтъ-вятъзъ Аббуфирастъ (932 — 968) и панегиристъ Мотанаббій (915 — 965) — «Восточный Сборникъ въ честь А. И. Веселовского», М. 1914, ст. 17 — 82 = «Труды по востоковѣданію» № 43.

Мин китаб «Лозум мā лям йалзам» ли Абіл-‘ала ял-Ма‘аррі (= Антологія з Абуль‘ала Ма‘аррійського). М. 1901, 16 ст.

Абуль Аля Мааррійскій. Пособіе къ лекціямъ проф. А. Е. Крымского по арабской словесности. Составиль А. Соловьевъ. М. 1903, ст. 38 + 15 арабського тексту.

Вступительный чтенія къ изученію индо-персидско-арабскихъ сборниковъ странствующихъ повѣстей: I. Тысяча и одна ночь. II. Калила и Димна. Переводъ съ малорусского — в VIII выпускѣ «Трудовъ по востоковѣданію» М. 1904, ст. I — LIV.

Рецензії на «1001 ночь»: а) М. Аттая — «Московск. Вѣдом.» 1904, окт.-нб.; б) Ю. Полівка — «Zeitschr. des Vereins fürs Volkskunde in Berlin» 1905, Н. 2, р. 222; в) по арабськи в «ал-Машриқ» 1906, № 22, ст. 1059; г) J. Oestrup в Enzyklopädie des Islams» I (1913), р. 266, 269, д) гарний отзив графа Льва Толстого в IV томі його «Дневника» (1915).

Окрім цієї праці та великої статті про «1001 ніч» в «Энциклопедическомъ Словарѣ» Брокгаузъ Ефрона, стосуються до «1001 ночі»:

а) Къ литературной истории 1001 ночи. М. 1900, 16 ст. in 4° (відбитка з «Юбилейного Сборника въ честь Вс. Ф. Миллера», ст. 225 — 240).

б) Переклади А. Кримського. Виданнє Руського Т-ва Педагогічного, № 77, Львів 1900, 48 ст. Тут є з «1001 ночі»: Дбай про конець діла (ст. 1-10), Горбун (ст. 18-24), Сліпці (ст. 25-29). Це передруковано

вано з дитячого часопису «Дзвінок» (1891, № 19; 1892, № 13-14, № 17). В «Дзвінку» ще були «Арабські чабарашки», 1891, № 19, ст. 159-160.

в) Рецензії на «Bibliographie des ouvrages arabes, 1001 Nuits» В. Шовена і на «1001 Nacht» М. Геннінга — в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1901, кн. 49.

Абанъ Лахыкъ, манихействующій поэтъ (ок. 750-815). Очеркъ изъ исторіи арабской повѣстовательной литературы индо-персидского характера VIII-IX в. в. Приложенія: а) «Варлаамъ и Йоасафъ», истор.-литер. очеркъ; б) Texte arabe intact d' «al-Awrâq» par Souli (l'unique manuscrit de la Bibliothèque Khédiviale) M. 1913, ст. 50 + 45 (=«Труды по востоковѣдѣнію» № 37) — Передруковано в «Древностяхъ Восточныхъ» (=«Трудахъ Вост. комм. Моск. Импер. Археол. Общ.») 1913.

Рец. на «Абанъ Лахыкъ» — М. Гартман в «Die Welt des Islams» 1913, t. I. Heft 2, p. 162.

Изъ рукописной бейрутской церковной лѣтописи XVI — XVIII в. — в III томі «Древн. Восточныхъ» М. 1907, ст. 1-89.

О некоторыхъ арабскихъ документахъ, вывезенныхъ мною изъ Сиріи — „Древн. Вост.“ 1901, т. II, прот. № 63 (ст. 174).

Къ описанію арабскихъ рукописей собранія А. Е. Крымскаго: I. Изъ бейрутской церковной лѣтописи (ст. 1-89). II. Антихристіанскій трактатъ «О правой вѣрѣ» шейха Зіяде-ібнъ-Яхъи (ст. 91-98). III. Противомусульманская «Бесѣда монаха Георгія съ тремя улемами» (ст. 98-100¹). М. 1907; 100 ст. (відбитка з I вип. III т. «Древностей Восточныхъ», відд. I, ст. 1-89 та відд. II, ст. 24-31).

Два любопытныхъ арабскихъ документа изъ колекціи А. Е. Крымскаго (Къ изученію положенія восточныхъ христіанъ въ Турції) — В. Чиркова. М. 1900, 11 ст. in 4⁰ (відбитка з «Юбілейного Сборника въ честь Вс. Миллера»). Більшу половину статті написав А Кримський.

Листи з Сирії — в «Буковині» 1897, № 70, 71, 72 і ин.

Всемусульманскій университетъ при мечети «Азхаръ» въ Каирѣ, его прошлое, его современная наука, печать и журнальная дѣятельность. М. 1903, 31 ст., in 4⁰ з 3 малюнками (відбитка з II т. вип. З «Древностей Восточныхъ», ст. 169-199). Писано разом з Б. Міллером.

Рецензія про «Азгар» — по арабськи в «ал-Машриқ» 1906, № 22, ст. 1059.

Сильно використав статтю про Азгар Н. Остроумов в «Журн. Мин. Нар. Просвѣщ.», 1906, октятьбрь, ст. 136-144.

Очерки изъ исторіи ориенталистики въ XVI вѣкѣ — в «Древностяхъ Восточныхъ», М. 1903, т. II, вип. З, ст. 200-214 (і окремою відбиткою з додатком статті В. Мінорського про XVII вік. М. 1903, 27 ст. in 4⁰).

¹) Опис отого третього рукопису (ст. 98 — 100) не належить А. Кримському.

Про «Очерки изъ исторіи ориенталистики» див. в «ал-Машриц», 1906, № 22, ст. 1059.

Патріархъ Антіохійскій Макарій XVII в. и старий-шій списокъ его путешествія на Русь. Матеріалы. М. 1913, ст. 4 + 22 + 9 (некролог Муркоса) = «Труды по востоковѣдѣнію» вип. 38 (відбитка з IV тому «Древностей Восточныхъ»).

Семь спящихъ отроковъ Эфесскихъ. а) Крымскій: Общій историко-литературный очеркъ сказанія; б) М. Аттай и А. Крымскій: Переводы арабскихъ версій VII — XIII в. Москва 1914, ст. XVI + 70 = «Труды по востоковѣдѣнію» вип. 41 (відб. з «Древн. Восточныхъ» том IV).

Судьба Палестины, интервью съ проф. А. Е. Крымскимъ (з приводу звістки про те, що в Палестині мала-б повстали своя жи-дівська держава) — «Русское Слово» № 59, 13 марта 1915 р.

Аравійское возстаніе и его перспективы — «Проблемы великой Россіи» 1916, № 10, ст. 4-9 (in 4°).

VII.

Тюркологія.

Ізъ исторіи Турціи (Отъ основанія государства до XVI вѣка). Конспектъ лекцій проф. А. Е. Крымского. М. 1909, 70 ст.

Історія Турціи и ея литературы. Томъ I — Отъ возникновенія до начала разцвѣта. Москва 1916, ст. 12 + 279. Томъ II — Отъ разцвѣта до начала упадка. Москва 1910, ст. VIII + 164 = «Труды по востоковѣдѣнію» вип. 28 — 29.

Рецензії на «Історію Турції»: а) І. Крачковський — по арабськи в «ал-Машриц» 1910, № 3, ст. 233; б) В. Гордлевський — «Русскія Вѣдомости» 1910, 27 іюля; — в) по татарськи — в бахчесарайськім часописі «Терджиман» 1915, № 204 (16 вер.) = 21 зулькаде 1333 р.; — г) Theod. Menzel — в збірці «Первый всесоюзный тюркологический с'езд», Баку 1926, ст. 365.

Історія Турції. Очеркъ проф. А. Е. Крымского — в розкішному альбомі «Царьградъ», вид. Д. Маковського, Москва 1915, ст. 3-33 in folio (з безліччю художніх знімків).

Акад. Аг. Кримський: Історія Туреччини, з 13 малюнками, що їх узято побольше із стародруків XVI-XVIII вв., т. I, Київ 1924, ст. XII + 226.

Реп. проф. А. Самойловича — «Зап. Ист.-Філ. Відділу», кн. V, ст. 286-287. («В жадній із слов'янських літератур нема такої, як опя, всезбирки історичних відомостей про Туреччину»).

Європейські джерела XVI в. для історії Туреччини до 1580-х рр. — «Зап. Ист.-Філ. Відд.» кн. VII-VIII (1926), ст. 476-488.

Вступ до історії Туреччини, вип. 3. Європейські джерела XVI в. К. 1926. = «Збірн. Ист.-Філ. Відд.», ч. 10, ст. 81-114 (дуже доповнена відбитка з попереднього).

Ходжа-Насреддін і його жарти. Сторінка з історії турецького письменства XIV-XV вв., як матеріал для фольклористів— «Зап. Іст.-Філ. Відд.», кн. VII-VIII, 1926, ст. 170-180 і ст. VI.

Турецькі мови і турецькі літератури. З приводу 1-го тюркологічного з'їзда в Баку 1926 і 2-го майбутнього в Самаркандрі — «Зап. Іст.-Філ. Відд.», кн. X (1927).

Про турецькі пісні:

- Із турецьких народних пісень — в «Народі» 1890, № 18;
- в II ч. «Пальмового тилля», М. 1908, ст. 17-50; нове вид. К. 1923, ст. 125-134.

в) Турецкія народныя пісні. Музикальные тексты (що дістав їх Кримський) съ переводомъ и объясненіями Б. Миллера и вступительнымъ критико-библиографическимъ обзоромъ (=ст. V-XIV) литературы предмета А. Крымского. М. 1903; = «Труды по востоковѣдѣнію», вип. XVII.

Обзоръ турецкихъ османскихъ сказокъ по сборнику Куноша — В. Гордлевского, съ приложениемъ статьи А. Крымского: По поводу сюжета сказки объ удачливомъ самозванцѣ. М. 1900, ст. 40 in 4° (відбитка з «Юбилейного Сборника въ честь Всея Миллера»).

Рецензії на «Турецкія сказки»: а) в будапештській «Revue Orientale» 1901, № 1; б) Т. Флоринський — «Університ. Ізвѣстія» Київ 1905, маї, ст. 37.

Матеріали по казакъ-киргизскому языку, собранные И. Лаптевымъ (видано під редакцією А. Кримського), М. 1900 (=«Труды по востоковѣдѣнію», вип. II).

Очеркъ литературной дѣятельности казанскихъ татаръ мохаммеданъ Н. Ашмарина подъ редакціей А. Кримского. М. 1901, ст. VI + 58 (=«Труды по востоковѣдѣнію», вип. IV).

Школа, образованность и литература у российскихъ мусульманъ. Москва, 1905, ст. 23 (відбитка з «Этнографического Обозрѣнія», кн. 63, ст. 1-23). Передруковано в ташкентській газеті «Туркестанъ» 1916, № 81.

Рецензія на «Школу у российскихъ мусульманъ» — в бахчесарайському «Терджимані», 1905, № 28; у И. Бѣляева. «Мектебы Закаспійской области» Асхабад 1916 (дод. до «Обзора Закасп. области за 1912-1914 г.»), ст. 28.

Джинны. Киргизская вѣрованія, д-ра Пояркова, під редакцією та з передмовою А. Кримського — в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1894, кн. 20.

Отчетъ проф. А. Е. Кримского (висланого од Петербурзької Академії Наук для охорони пам'яток старовини) о своихъ занятіяхъ въ Трапезунтѣ лѣтомъ 1917 г. — в «Ізвѣстіяхъ Россійской Академіи Наукъ», 1918, ст. 212-216.

Покажчик написаний акад. Кримського.

2

Державна історична
БІБЛІОТЕКА УРСР

VIII.

Орієнталістичні видавництва та збірки, що їх редактував А. Кримський,
(окрім багатьох випусків „Трудовъ по востоковѣдѣнію, издаваемыхъ Лазаревскимъ Институтомъ Восточныхъ языковъ“).

Древности Восточныя. Труды Восточной Комиссии Императорского Московского Археологического Общества, издаваемые (з 1901 року) подъ редакціей Секретаря Восточной Комиссии А. Е. Крымского.

У XIV томі «Трудовъ Этнографического Отдѣла Императорского Общества любителей Естествознанія» (=«Юбилейный Сборникъ въ честь Всеъолода Миллера», М. 1900) всі орієнталістичні статті, окрім Г. Муркоса, перебули редакцію А. Кримського. І вступна стаття про наукову діяльність юбіляра трохи чи не вся належить А. Кримському, хоч її підписано не його ім'ям.

В новому (з 1911 р.) виданню петербургського «Энциклопедического Словаря» Брокгаузъ Ефона А. Кримський взявся вести весь східно-мусулманський відділ.

IX.

Фольклористика, етнографія й народня словесність.

(окрім відповідних статей в «Энциклопедическомъ Словарѣ» та в відділі XI).

В. Клоустон: Народні казки та вигадки, як вони блукають та перевертаються, з додатками і увагами переложив з англійської мови А. Кримський (це оброблений переклад з «Popular tales and fictions, their migrations and transformations»)=«Літературно-Наукова Бібліотека» кн. 6, Львів 1896, 183 ст., з показчиком. Вміщену на ст. 106-147 статтю Коскена про старо-египетську казку переклав Ів. Франко.

Про перерібку з Клоустона див. у Пипіва «Исторія русской литературы», вид. 1-е, т. II (1898), ст. 63=вид. 2-е, 1902, т. I, ст. 528.

Оцінка «Этнографическихъ матеріаловъ» Б. Грінченка, зложеня (в комісії для присудження премії) на доручення Етнографічного Відділу «Императорского Об-ва любителей Естествознанія»—в «Этнографическомъ Обозрѣнії», 1898, кн. 36.

Къ исторіи бродячихъ сказаний о мудрыхъ судьяхъ—в «Кievskой Старинѣ» 1896, окт.

Народні згадки про Шевченка: а) Легенда про Шевченка з Кулішем—в «Зорі» 1891, № 5, ст. 96; б) Легенда, що Шевченко живий—в «Кievskой Старинѣ» 1896, февраль; в) Пісня про «шевченка», а не про Шевченка—в «Правді» 1891, март (=«Літературні замітки»).

Рецензія на «Русскія былины старой и новой записи» акад. Тихонравова й проф. Всев. Міллера—в «Життю і Слові» 1894, березень-квітень.

З приводу заміток В. Заренка про «Рускі думи і биліни»—в «Зорі», 1897, № 13.

З приводу «Русскихъ народовъ» Зографа (про антропологію великорусів)—в «Зорі», 1896, № 22.

До етнографії т. зв. Новоросії:

а) Про «Матеріали по етнографії Новоросійского края» В. Ястремова—в «Життю і Слові» 1895, кн. V і в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1897, кн. 29—30.

б) Рецензія на «Малорусскія прозвища Херсонской губерніи» В. Ястремова—в «Життю і Слові» 1894, березень-квітень, і в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1894, кн. 20.

в) Про «Щербановскую волость» Т. Осадчого—в «Зорі» 1892, № 10.

Де що про білорусофільство—в «Народі» 1892, № 5-6.

Українські видання московських лубочників—в «Зорі» 1890, № 17, ст. 335; 1893 №№ 17-18 з додатком нового варіанту «Думи про Озівських братів».

Українські ілюстрації в російських часописах—«Зоря» 1891, ст. 159, 238, 279, 379, 440.

Рецензії в «Этнографическомъ Обозрѣніи» на «Галицко-русской Вѣстникъ» (Этн. Об. 1894, кн. 23); на «Життя і Слово» (Этн. Об. 1894, кн. 20 і 22); на 1 й 3 т. т. «Записок Наукового Товариства імені Шевченка» (Этн. Об. 1893, кн. 18; 1894, кн. 19 й кн. 23).

Як у Галичині знають історію?—«Літературно-Науковий Вістник» 1903, жовт. II, ст. 60 (про Кирила та Методія); 1904, квіт. II, ст. 55 (про буддійство); лист до «Руслана» 1904 в одному з квітневих чисел.

Характеристики істориків і етнографів:

1. М. П. Драгоманів. Некрологъ. Москва 1895. З деякими редакційними вкороченнями, що торкаються політичної характеристики Драгоманова, цей самий некролог уміщено в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1895, кн. 27, ст. 129-134. Порівняй ще:

Рецензія на «Оповідання про заздрих богів» Драгоманова—в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1895, кн. 24.

Листи А. Кримського до Драгоманова або про Драгоманова в «Правді» 1890, жовт. і груд.; в «Народі» 1891 (ст. 334 і 350); 1893, № 6 (ст. 53-55); № 14 (ст. 126-128); 1894 № 7-8 (ст. 111-113); 1895, № 12 (ст. 200-202). Останній лист передруковано в книжці М. Павлика «Юбілей і смерть М. П. Драгоманова», Львів 1896.

2. І. Я. Франко—див. нижче, в відділі XII, ст. 25-26.

3. Всеолод Міллер:

а) «Очеркъ научной дѣятельности В. Ф. Миллера»—вступна стаття до «Юбилейного Сборника» (М. 1900) ст. VII-XVII in 4°. Цей

«Очеркъ», на бажання самого А. Кримского, не підписано його прізвищем і підписано прізвищем товариша голови «Этнографического Отдѣла Императ. Общества Естествознанія» Н. М. Михайловского, що був дав для того «Очерка» декільки своїх фраз;—б) Чествованіе В. О. Миллера—«Русскія Вѣдомости» 1911, № 52 (5 марта);—в) Некролог Всев. Міллера—в «Утрѣ Россіи» 1913, № 257 (7 ноября) та дуже просторій в журналі «Голосъ Минувшаго» 1913, декабрь, ст. 310—325;—г) Стаття «Миллеръ Всев. О.»—в «Настольномъ Энциклопедическомъ Словарѣ т-ва бр. Гранатъ», т. 28 (М. 1915).

4. М. Хв. Комар-Уманецъ—в «Зорі» 1896, № 18, ст. 358-360.
5. Ом. Огоновський—в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1894, кн. 23.
6. М. В. Лисенко—в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1894, кн. 19.
7. А. Петрушевич—в «Этнограф. Обозрѣніи» 1894, кн. 19.
8. Г. А. Муркосъ.—Некролог з портретом—«Древности Восточныя», т. IV (М. 1913) відд. II, ст. 69-77. Все те передруковано в додатку до книжки «Патріархъ Антіохійскій Макарій XVII в.», М. 1913, ст. 1-9 (=«Труды по востоковѣдѣнію», вип. 38).
9. А. С. Хахановъ. Некролог з портретом—«Древности Восточныя», т. IV (М. 1913) відд. II, ст. 133-145.

10. Хв. Євг. Корш: а) Юбилей О. Е. Корша—«Древности Восточныя», т. IV. 1913, ст. IV-XXXII (з трьома портретами);—б) некролог в «Утрѣ Россіи» 1915, № 47 (17 февраля);—в) дуже одмінний некролог в «Національныхъ Проблемахъ» 1915, № 1 (май, ст. 19-22);—г) Академикъ О. Е. Коршъ, какъ українолюбецъ-україновѣдъ—в московській «Украинской Жизни» 1915, кн. 3-4, ст. 41-47.

З приводу статті «Акад. О. Е. Коршъ какъ украинолюбецъ» див. лайки в «Новомъ Времени» 1915, 6 мая.

Етнографічна мапа Української Соціалістичної Радянської Республіки. Редактування та видання Народного Комісаріату Внутрішніх справ УСРР. Географічну номенклатуру переглянув акад. А. Е. Кримський. К. 1925.

Ще-ж акад. А. Кримський переглянув і зредагував географічну номенклатуру в мапах: а) «Адміністративна мапа У. С. Р. Р.» склав Л. Кльований, б) «Фізична мапа України» склав Л. Кльований, вид. ДВУ. Харків 1926 р., в) «Земні півкулі» вид. «Книгоспілки». Х. 1926 р.

X.

Філологія українська, старо-руська, слов'янська та порівняльна.

Древне-кіевскій говоръ—въ «Извѣстіяхъ Отдѣленія русскаго языка и словесности Императорской Академіи Наукъ», 1906, кн. III, ст. 368-411. I окремим виданням—Спб. 1907.

Филология и Погодинская гипотеза (Судьбы кіевского малорусского нарѣчія XI—XVI вѣковъ). Київ, 1904, ст. XXXVI+113. Це значно доповнена відбитка з «Кievской Старинѣ» 1898, іюнь

(ст. 347-365), сентябрь (ст. 234-266); 1899, январь (ст. 9-29), іюнь (ст. 307-316), сентябрь (ст. 274-311).

Рецензії на «Філологію и Погодинскую гипотезу»: а) «Русская Мысль» 1904, октябрь; б) «Русское Богатство» 1904, № 8, в віддлі «Случайные замѣтки», ст. 175-176—підписано С. Ю.; в) «Этнографическое Обозрѣніе» 1904, кн. 63, ст. 192-193—підпис: Вл. Б.; г) в одній з книжок «Исторического Вѣстника»; д) В. Розов—в «Записках Наукового Т-ва ім. Шевченка» 1907, кн. 77, та в київських «Університетських Ізвѣстіях» 1913, грудень.

Деякі непевні критерії для діялектологочної класифікації староруських рукописів. Львів 1906, 63 ст. (Відбитка з «Наукового Збірника, присвяченого проф. М. Грушевському учениками й прихильниками», ст. 91-153).

Рецензії на «Критерії: а) резюме К. Студинського в «Хроніці Наукового Товариства імені Шевченка» 1905, ч. 24, ст. 11-12; б) В. Доманицькій—«Нова Громада» 1906, март, ст. 143, та в «Кievskoy Stariń» 1907 апр., ст. 102-105; в) А. Яцимірській—«Ізвѣстія Отдѣленія русскаго языка и словесности Имп. Академіи Наукъ» 1906, кн. II, ст. 430-432; г) лекція В. А. Розова про «галицько-волинське є»—резюме в «Раді» 1906, № 47, ст. 3; «Університетська Ізвѣстія» 1907, № 5; д) В. А. Розов: «Трилогія Кримського» (там і про «Древне-кіевской говоръ» і про «Грамматику»)—в «Записках Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові» 1907, кн. 78, ст. 146-171.

К. Михальчукъ и А. Крымскій. «Программа для собирания особенностей малорусскихъ говоровъ». Издание Императорской Академіи Наукъ. Спб. 1910, ст. III+163 (Відбитка з 87-го тому «Сборника Императорской Академіи Наукъ»).

Рецензія на «Программу»—Е. Карський в «Русскомъ Филологическомъ Вѣстнике», т. 64, ст. 408.

Украинская грамматика. Том I: Нарис історії малоруських звуків, на основі пам'ятників XI—XVI в.в. з доданим текстом 43 грамот XIV-XV в.в. Вип. 1-й, 2-й і 6-й, Москва-Київ, 1907—1908; ст. 1—200, 201—210, 217—272, 369—545. Всього разом вийшло з 40 печатних аркушів, а решта I-го тому зосталася в рукопису недодрукованою.

Украинская грамматика. Том II. Склонення. Вип. 1-ий, М. 1907, ст. 1—144.

Рецензії на «Украинскую грамматику»: а) М. Сумцов—«Рада» 1907, № 235, ст. 1; б) Ів. Франко—«Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка» 1907, кн. 77, ст. 232—234; в) І. Огієнко—«Рада» 1908, № 35; г) Г. Ільїнський—«Записки Харківського Університета» 1908, IV, ст. 13—19 (реферат, читаний в «Істор.-Філолог. Обществѣ», див. «Рада» 1908, № 220, ст. 3); д) А. Шахматов—розвір в «Revue Slavistique»=«Rocznik Slawistyczny», т. II (Краків, 1909), ст. 135—174; е) А. Соболевський—«Русской Филологической Вѣстнике» 1910, I, ст. 109; ж) В. Розов—київські «Університетська Ізвѣстія» 1913, XII, ст. 77—89; з) Ів. Огієнко—показчик «Українська мова» (Київ 1918), ст. 53 та ст. 34.

Практическій курсъ для изученія малорусскаго языка—въ московському журналѣ «Зоря» 1906, № 1—2 (ст. 22—29), № 3—4 (ст. 43—50), № 7—8 (ст. 80—86), in 4°. Не скінчено, бо перестав виходити журнал. Порівняй лист у «Раді» 1906, № 86, ст. 2.

Украинскій языкъ—велика стаття въ московському «Энциклопедическомъ Словарѣ т-ва бр. Гранать». 1918.

Акад. Ол. Шахматовъ та акад. Аг. Кримський: Нариси з істоїї української мови та хрестоматія з пам'ятників письменництво староукраїнщини XI—XVIII вв., Київ 1924. Ст. IV + 208.

Рец. П. Бузук в «Slavia» 1924, ст. 139—141; на арабську частину хрестоматії акад. І. Крачковський в «Востоке», кн. V (1925), ст. 269.

О малорусскихъ отлагольныхъ существительныхъ на енне и інне М. 1900 (відбитка з «Юбилейного Сборника въ честь Вс. Миллера», ст. 298—304) in 4°.

Рецензії на «О малорусскихъ отлагольныхъ существительныхъ на енне и інне»: а) В. Доманицький — «Кievская Старина» 1900, № 7—8, відд. II, ст. 35—37; б) Г. Ільїнський — «Ізвѣстія Отдѣленія русскаго яз. и словесности Имп. Ак. Наукъ» 1900, кн. 2, ст. 719.

Філологічний розгляд «Бѣлорусского Полѣсъ» М. Довнара-Запольського й рецензії Е. Ляцького на цю працю — в «Кievской Старинѣ» 1896, янв. (ст. 30—42) і 1897 апр.

Розгляд «Бѣлорусского Полѣсъ» викликав статтю К. Михальчука: «Филологическое недоразумѣніе» (мн. ч. прил. на «ое») — «Кievская Старина» ст. 1896, апр.

Наша язикова скрута і спосіб, як запобігти ліхові — в «Зорі» 1891, № 24.

Про «язикову скруту» одзив Ів. Франка — «Зоря» 1893, ст. 17.

Про нашу літературну мову — в «Літературно-Науковім Вістнику» 1901, жовт., II, 39—47. — Порівняй ще: «Літературні замітки» — в «Правді» 1891, март; — «Оригінального чи перекладаного?» — в «Народі» 1893, № 16, ст. 170—171; — і дещо в «Буковині» 1897 (напр. № 70: Про науковість фонетичного правопису).

Про видання творів Федъковича — в «Літературно-Науковому Вістнику» 1913, жовт. II, ст. 60 (в справі попутання букв ө та ә).

Три питання нашого правопису Б. Грінченка з додатками проф. А. Е. Кримського. Київ 1908 (відбитка з «Рідного Краю» №№ 24, 25 і 26). Додатки А. Кримського є скрізь у тексті, а окроме (ст. 29—38) наведено дані про споконвічність у вкраїнців форми інфінітиву на —ть, починаючи з пам'яток XI віку.

Головніші правила українського правопису, ухвалені Міністерством Народної Освіти для шкільного вжитку на всій Україні. Київ 1919 (В Комісію, що затвердила ці правила, ввіходили: Міністер Освіти проф. І. Огієнко, акад. А. Кримський, проф. Є. Тимченко); 8 ст.

Найголовніші правила українського правопису. Київ 1921, ст. 1-16. Офіційно ухвалене Спільним Зібранням академічне видання, затверджене Народним Комісаром Освіти Гриньком. Головна редакція — акад. Аг. Кримського.

Те-саме, 2-ге видання, К. 1924. 3-є і 4-е вид. 1925 (60-та тисяча); 5-е вид. 1926 (125-та тисяча).

Народний Комісаріят Освіти. Державна Комісія для впорядкування українського правопису: Український правопис. Проект для ознайомлення. Харк. 1926; 121 ст. (Як зазначено в передмові на ст. 5, зредагувала проект трійця: А. Кримський, В. Ганцов та О. Синявський, головний упорядчик).

Рец. на уваги акад. Смаль-Стоцького про правопис — «Зап. Іст.-філ. Відд.», кн. IX (1926), ст. 367 і д.

В «Російсько-український словник» М. Уманця-Комара (Львів, 4 томи, 1893—1899) А. Е. Кримський прислав чимало матеріалу, про що згадує й автор словника в т. I (ст. 319), в т. II (ст. 290) і в т. III (ст. 287). Критика Кримського на цей словник — в «Етнографическомъ Обозрѣніи» 1894, кн. 20.

Російсько-український словник, т. I, А — Ж. Головний редактор акад. А. Е. Кримський, К. 1924. Ст. XVI + 290. — Т. II (од З до О) друкується.

Правничі терміни в академічному «Російсько-українському словнику» (Лист до редакції) — «Культура і Побут» 1925, № 13, ст. 7 (додаток до харк. «Вістей»).

Російсько-український словник правничої мови. Праця Правничої Термінологічної Комісії, головний редактор акад. А. Кримський. К. 1926, ст. X + 228.

З приводу рецензії д-ра Лукасевича на «Медичний термінологічний словник Інституту Наукової Мови» — Зап. Іст.-Філ. Відд., кн. VII-VIII, 1926, ст. 595—597.

Рецензія на Гр. Іваницю: «Курс українського языка» (К. 1925) — в Зап. Іст.-Філ. Відд. кн. VII-VIII, 1926, ст. 593—595.

Про «Общеруське единство языковое» в «Буковині» 1892, № 2 в фельєтоні.

Державність української мови — розмова з інтерв'юером «Кіевской Мысли» 1918, в кінці вересня чи в жовтні.

Огляд рукописів колекції М. Білозерського — в «Раді» 1908, жовтень.

Про підроблені пам'ятки чеської філологічної давнини — вступна редакційна стаття на ст. 125-139 в V. томі «Творів Степана Руданського» (Львів, 1899), що їх редактував А. Е. Кримський.

Объ искусственномъ образованіи парныхъ словъ (Reimwörter), М. 1900, відбитка з «Юбилейного Сборника въ честь Вс. Миллера», ст. 311—314. Підписано — «Мирза-Джафаръ», вважаючи на те, що ідею написання тієї статті подав він.

Критично-філологічні уваги про ложки дьогтю в бочках меду: I. Слова «вольний» і «воля» в якутській мові; II. Яка мова в басків. III. Про назвище «Мала Русь» — в «Новій Громаді» 1906, липень, ст. 105-112.

Общіе вопросы индо-европейского языковъднія, возбужденные новѣйшими археологическими открытиями въ восточномъ Туркестанѣ (въ связи съ новооткрытыми тохарскимъ и южно-хотанскимъ языками) — «Древности Восточныхъ», т. IV (М. 1913), відд. II, ст. 24-27.

Памятники древности. Византійская купчая 1206 г., высѣченная въ церкви св. Ioanna Скалистоаго въ Трапезунтѣ — «Трапезунтскій Военный Листокъ» 1917, № 264 (середа 13 сентября).

XI.

З ІСТОРІЇ СТАРО-ВКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА.

Іоаннъ Вишенскій, его жизнь и сочиненія. (З приводу розвѣдки д-ра Ів. Франка). Київ, 1895, ст. 83 + 2 (відбитка з «Кievskoj Stariны» 1895, сент., ст. 211—247, та окт., ст. 1—47).

Рум'янцівський музей у Москвії його рукописи (які відносяться до України) — в «Життю і Слові» 1894, май-червень, вересень-жовтень.

Къ вопросу о старинныхъ малорусскихъ религіозныхъ сказаніяхъ (на підставі пам'яток XVI—XVII в.), Київ, 1896, 12 ст. (відбитка з «Kievskoj Stariны» 1896, окт., ст. 65-76).

Аристотелевы врата (Про енциклопедію київськихъ жидовинниківъ з кінця XV-го віку, в звязку з розвѣдкою проф. М. Н. Спєранського «Ізъ исторіи отреченныхъ книгъ», IV, Спб. 1908) в «Этнографическомъ Обозрѣніи» 1910, кн. 86-87, ст. 226-231. Передруковано, з додатками, в «Історії арабовъ», т. I, 1911, ст. 127-132.

Про «Аристотелевы врата» відзив Л. Бедржицького в «Русскомъ Филологическомъ Вѣстникѣ», т. 66 (1911), ст. 380 та 391; там само В. Адріанова, ст. I (що до київського говора XV в.).

Передмова до кн. проф. Хв. Тітова: «Матеріали для історії книжної справи на Вкраїні в XVI-XVIII в.». К. 1924.

Передмова до кн. проф. Хв. Тітова: «Стара вища освіта в київській Україні кінця XVI—поч. XIX в.». К. 1924.

XII.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА XIX ВІКУ.

Студії над Котляревськимъ:

а) про книжку І. Стешенка «Поэзия И. П. Котляревского» (Киевъ 1899) — «Этнографическое Обозрѣніе», кн. 50 (1901) ст. 143—148.—Те саме в «Отчетѣ о 14-мъ присужденіи преміи А. С. Пушкина въ Импе-

рат. Академії Наукъ» і окремою відбиткою (Спб. 1903). (За цю оцінку, що її написав проф. А. Кримський на доручення від Петербурзької Академії Наук, дано проф. Кримському з Академії Наук золотий медаль).

б) Ода Сафо в перекладі Ів. Котляревського — (подано з рукопису Румянцівського Музею в Москві) — «Літературно-Науковий Вістник» 1906, март, ст. 516—517.

До Г. Квітки-Основ'яненка: Для оздоровлення лубочних видавництв зладив А. Кримський московській лубочній фірмі Губанова редакцію повісток Квітки: «Перекотиполе» (М. 1894), «Маруся» (М. 1894), «Сердешна Оксана» (М. 1894), «Мертвецький великдень» (М. 1894), «Конотопська відьма» (М. 1895), «Через що люди біdnють» (М. 1896). Останнє — вибірки лучших, не антидемократичних місць із Квітчиних «Листів до любезних земляків». В чисто практичних інтересах, харково-слобідську мову Квітчину переробив А. Кримський в цих лубочних виданнях на наддніпрянську.

Студії над С. Руданським:

а) Про рукописи Руданського (і листи його) — в «Життю і Слові» 1895, кн. V.

б) Твори Степана Руданського. Тт. II, III, V. Впорядкував (і подавав уваги й передмови) А. Кримський. Львів 1896, 1897, 1901. З деякими вкороченнями все це попереду друкувалося в «Зорі» 1895, №№ 17-23; 1896, № 8, №№ 12-14, №№ 16-17, № 19, № 23 і в «Літературно-Науковому Вістнику» 1899, март, I, 239-261 («Цар Соловей»). Видання потім передруковувалося.

в) Акад. А. Кримський і М. Левченко: Знадоби для життєпису Ст. Руданського. К. 1926, ст. VIII + 244.

Рец. — В. Герасименка в «Житті і Рев.» 1926, кн. VI, ст. 109-112; в Prager Presse 1926, в літку.

Чому Олекса Стороженко покинув писати по українськи? — в «Літературно-Науковому Вістникові» 1901, май, II, 99—102, з додатком (ст. 103—112) перекладу критичної статті з «Современника», фатальної для Стороженка.

До історії нашого письменства 1890-их рр.: а) Чи справди до Росії адресував Ів. Франко свої тюремні сонети № 44 та № 45?, б) П. Житецький і Карпенко-Карий — «Зап. Іст.-Філ. Відд.» кн. VII—VIII, 1926, ст. 407-409.

Студії над Ів. Франком:

а) Нарис «Франко Іванъ Яковлевичъ» — в Энциклопедическомъ Словарѣ Брокгауза й Ефрана 1902 (полутом 71).

б) Іван Франко. Огляд його двадцяти-п'ятилітньої письменської праці. Львів 1898 (не скінчено, надруковано до ст. 40).

в) Про «В поті чола» — в «Зорі» 1891, № 3 ст. 56-57; № 4, ст. 75-78.

г) Про «Абу-Касимові капці» — в «Зорі» 1896, №№ 19-20.

д) Про «Лис-Микита» (Reineke Fuchs) — в «Зорі» 1897, № 23.

е) Аналіза «Івана Вишенського» Франка — див. вище, в відділі XI (ст. 24).

ж) Др. Іван Франко і російська Академія Наук — в «Раді» 1907, № 54, ст. 4-а. Те саме в «Рідному Краї» 1907, № 10, ст. 11.

Критики й рецензії на:

- а) «Кістяки Гольбайна» В. Масляка — в «Зорі» 1891, № 24.
- б) «Царівна» О. Кобилянської — в «Зорі» 1897, № 1.
- в) «Перші зорі» Т. Галіпа — в «Зорі» 1897, № 1.
- г) «Не поможуть і чари» М. Янчука — «Зоря» 1891, № 9.
- д) «Драми і комедії» Тобілевича — «Зоря» 1897, ст. 417.
- е) Про український театр у Москві: «Зоря» 1891, ст. 58-60 (трупа Деркача); ст. 138-140 (трупа Садовського); ст. 239 (трупа Мирова-Бедюха); «Літературно-Науковий Вістник» 1900, груд. II, 194—195.
- ж) Про потребу каталогів для провінціальних видань — «Зоря» 1897, № 21.
- з) «Лірні твори» Куліди — «Літературно-Науковий Вістник», 1898, серпень, II, ст. 117—120.
- и) «Вибрані оди Горация» В. Щурата — «Літературно-Науковий Вістник» 1901, верес., II, 32—33.
- і) Грузинські поети по вкраїнськи — «Літературно-Науковий Вістник», 1900, груд. II, 183. Хтось передрукував це і. в «Кіевской Старинѣ» 1901, янв. II, ст. 46-47.
- к) Українське євангеліє — «Літературно-Науковий Вістник», 1901, жовт. III, ст. 1.
- л) Українська мова в офіційльній телеграмі російського великого хнязя — «Літературно-Науковий Вістник» 1901, верес. II, ст. 117.

ХІІІ.

Українознавчі видання за редакцією А. Кримського.

Украинскій народъ въ его прошломъ и настоящемъ. Издание подъ редакціей проф. Ф. К. Волкова, проф. М. С. Грушевского, проф. М. М. Ковалевского, акад. О. Е. Корша, проф. А. Е. Крымского, проф. М. И. Туганъ-Барановского, акад. А. А. Шахматова. Тісніш відділи V—VIII (Языкъ. Народная словесность. Литература древняя и новая. Искусство) oddano під спеціальне редактування акад. Шахматова, акад. Корша та проф. (тепер академика) Кримського. А з-осібна А. Е. Кримський зложив для енциклопедії статтю: «Історія українського літературного языка». Видання не скінчено.

Як голова Історично-Філологічного Відділу Укр. Академії Наук А. Е. Кримський являється редактором «Записок» Відділу. Вийшли:

Записки Історично-Філологічного Відділу Української Академії Наук, за головним редактуванням акад. Агат. Кримського.

Кн. II-III (1920-1922), Київ 1923, ст. IV + 247 + 136; кн. IV — К. 1924, 354 ст.; кн. V (1924-1925) — К. 1925, ст. IV + 349; кн. VII-VIII (1926), ст. VI + 626; кн. IX (1926) і кн. X (1927).

В Українській Академії Наук доручено А. Кримському головну редакцію словника живої української мови.

XIV.

З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК.

Советская власть и просвещение (інтерв'ю з акад. Кримським) — «Известия Исполнительного Комитета Киевского Совета Рабочих Депутатов», 1919, № 7 (п'ятн. 21 лютого).

Заява проф. Кримського про майбутнє Української Академії Наук (слово в слово те саме інтерв'ю, що в «Ізвестіях») — «Борьба» 1919, ч. 12(69) (суб. 22 лютого).

Перший піврік існування Укр. Ак. Наук у Київі та начерк її праці до кінця 1919 р. Київ, 1919. Тут ст. 1-25 (самий «Піврік») склали всі троє секретарів Відділів з участю Неодмінного Секретаря (А. Кримського). Ст. 27-176 = протоколи №№ 1-41 Спільн. Зібр. Ак. Н. до кінця 1919 р., усі подав А. Кримський.

Звідомлення про діяльність Укр. Акад. Наук до 1 січня 1920 р. Київ 1921, ст. I-LXXI.

Українська Академія Наук — в газеті «Вісті Київського Губерського Революційного Комітету» 1921, № 70 (5 лютого). Це — огляд усього найцікавішого, що зроблено в Академії Наук.

Сумні сторінки в житті Академії Наук — «Вісті Київ. Губер. Револ. Ком.» 1921, № 82 (20 лютого). Це вступ до річної промови на урочистому засіданні Акад. Наук.

Звідомлення Всеукраїнської Академії Наук за 1923 р. К. 1924. А. Кримському належать: «Загальний огляд» (ст. 3-42), «Основний склад» (ст. 147-161) та «Список праць Ак. Н.» (ст. 162-166).

Лист до ред. «Більшовика» 1924, № 53 (4 березня) з приводу наклепів Клепатського на Академію Наук. — На це відповідь Клепатського в ч. 67. На те новий лист Кримського в ч. 70 (28 березня 1924).

Всеукраїнська Академія Наук і закордонні жалі над її долею — «Більшовик» 1924, ч. 67, фельєтон (чимало додатків і вкорочень поробив од себе редактор «Більшовика»). Лист цей передрукувало львівське «Діло», 1924, № 76 та № 77, та низка американських часописів.

Пятилетие Українской Академии Наук — розмова з ко-респондентом київської «Пролетарской Правды» 1924, ч. 60.

Звідомлення Української Академії Наук у Київі за 1924 р. У Київі 1925. Кримському належать ст. 1-34 («Загальний огляд») та головна редакція всього.

Академия Наук—очаг научной жизни Украины (Беседа с акад. А. Е. Крымским)—харк. «Коммунист» 1925, № 137, ст. 5. (Больше-меньше те саме—в київ. «Пролетарській Правді», ч. 143, ст. 6, під загол. «Реорганізація Академії Наук. Розмова з генеральним секретарем акад. А. Кримським»).

Звідомлення Української Академії Наук за 1925 р., К. 1926. Акад. Кримському належить загальний огляд та головна редакція цілої книжки.

XV. Дописи.

З Москви до галицького місячника: «Правда» 1890 року: а) март (Тарасові роковини в Москві); б) жовтень (до Драгоманова: про вдачу москвичів); — в грудень (Ювілей Лазаревського Інституту; пояснення для Драгоманова).

З Київщини і Москви до «Правди» 1891 р.: а) січень (подорожні вражіння; підпис: «Івхимець»); б) лютий (підпис: — ко); липень (відповідь Вовку-Карачевському; підпис: А. Хванько).

Росияни про Драгоманова (розмова з проф. Веселовським) — львівський «Народ» 1891, ст. 334.

Заява Драгоманову (про свою повну згоду з ним) — «Народ» 1891, ст. 350.

Заява в «Зорі» 1891, ст. 240.

В обороні орієнталістики — «Народ» 1893, № 3-4.

Співробітництво українців у галицьких часописах — «Народ» 1893, № 6, ст. 53 — 55.

За ким стоять Україна? — «Народ» 1893, № 14, ст. 126-128.

Ну, хто ж так політикує?! — «Народ» 1893, № 19-20, ст. 245.

Лист заадресований до «Зорі» — в «Народі» 1894, № 7-8, ст. 111-113.

Листи до Павлика з приводу смерті Драгоманова — «Народ» 1895, № 12, ст. 200-202. Те саме передруковано в Павликівій книжці: «Юбілей і смерть Драгоманова». Львів 1896.

Листи до черновецької «Буковини» 1896-1897 р. (прим. «Листи з Сирії» 1897, №№ 70, 71, 72; про юдівський погром у Шполі, 1897, № 71).

З Москви до петербурзького с.-р.-ського «Сина Отечества» 1905 р.: а) про наради професорського з'їзду в академічних справах (№ 32, 26 марта); б) Къ запискѣ «О нуждахъ украинской печати» (№ 32); — в) Востоковѣды и министерство иностранныхъ дѣль (№ 18, 12 марта). Звідси «Востоковѣды» передруковано в «С.-Петербургскихъ Вѣдомостяхъ» 1905, № 62 (13 марта); — г) В »Сынѣ Отеч.« № 119 — довгий фельєтон 5 іюля, знов на тему «Востоковѣды и министерство иностранныхъ дѣль».

До київської «Громадської Думки» 1906 р.: а) виборні шанси (до Державної Думи) в Москві — «Громадська Думка» 1906, № 20,

ст. 4; — б) Українські часописи в Москві — «Гром. Дум.» 1906, № 21, ст. 3; — в) Лист до редакції (про «Три картины» якогось Кримського) — 1906, № 93, ст. 3; — г) із Звіногородки (справа з панаходою по Шевченкові) — 1906, № 94, ст. 4; — д) Із Звіногородки (про міщанську пімсту чорносотенному батюшці) — 1906, № 140, ст. 4.

Лист про «Украинскую Грамматику» — київська «Рада» — 1906, № 86, ст. 2.

В москов. газеті «Новъ» 1907: а) Персидская авантюра (російського правительства) — 1907, № 26 (1 февр.) та № 34 (11 февр.); — б) Еще одно пораженіе российской дипломатії (в Персії) — «Новъ» 1907, № 43 (22 февр.); — в) Политическая осложненія въ Сиріи — «Новъ» 1907, № 46 (25 февр.); — г) стаття проти польських претенсій на Холмщину та малюнок польського гніту над русинами в Галичині — «Новъ» 1907, № 41.

Проти статті про Холмщину написав проф. М. Здзеховський: «Польсько-русинскій споръ» в «Московскомъ Еженедѣльникѣ» 1907, № 14 (7 апрѣля).

До полтавського «Рідного Краю» 1907 р.: а) Др. Ів. Франко і російська Академія Наук — «Рідн. Кр.» 1907, № 10, ст. 11; те саме повніше — у «Раді» 1907, № 54, ст. 4; — б) Права української мови на археологічному з'їзді в Чернігові — «Рід. Кр.» 1907, № 11, ст. 13.

До «Ради» 1908: а) Лист до редакції з приводу згадки К. Б. про Богд. Кістяковського, писаної в фельєтоні «Ради» — 1908, № 222, ст. 4. (На цю А. Кримського оборону Богд. Кістяковського написав К. Б. нового фельєтона в «Раді» 1908, № 239, ст. 2-3); — б) Про рукописи Білозерського — «Рада» 1908, в одному з вересневих номерів.

В газеті «Вісти Української громади у місті Трапезунді» 1917, № 12 (п'ятниця 7 липня): Що думають про автономію України правдиві російські демократи? (ст. 1-2). — Та ще якась друга стаття в одному з дальших чисел «Віостей».

XVI.

Основні збірки белетристичних і поетичних писань.

Повістки й ескізи з українського життя. Видано під доглядом М. Павлика. Коломия і Львів. 1895, ст. IV + 334. Зміст: До читача (ст. I-IV). 1. Батьківське право (ст. 1-20). — 2. Історія однієї подорожі = Поганий жід (ст. 21-36). — 3. Та хто ж справді тут винен? (ст. 37-66). — 4. Перші дебюти одного радикала (ст. 67-138). — 5. Сирота Захарко (ст. 139-172). — 6. Виришки з мемуарів одного старого гріховоди (ст. 173-198). — 7. В народ (ст. 199-232). — 8. Psychopathia nationalis (ст. 233-286). — 9. Не порозуміються (ст. 287-332). Друге (1902), трете (1904) і 4-е (1916) вид. «Із повісток і ескізів» містять у собі тільки № 1, № 3 та № 9. Решту російська цензура не пустила до друку.

Повістки і ескізи з українського життя. ІІ'яте видання, повне й переглянуте автором (ст. 1-278). П. Бейрутські оповідання, видання друге (ст. 279-352). Київ, 1919.

Андрій Лаговський. Повість, ч. I-II. Львів 1905; ст. VIII + 252. Нове видання, чч. I-IV (друк. до ст. 404), не було випущено в світ.

Бейрутські оповідання. У Київі 1906. Ст. 72. I. «Растлінє нравів» (ст. 1-47). — II. Соломониця, або Соломон у спідниці (ст. 48-72). Відбитки з «Нової Громади».

Пальмове гилля. Екзотичні поезії (1898-1901). Ч. I. У Львові 1901 (ст. VII + 151; 2-е видання у Звіногородці 1902 р., ст. I-132). Зміст: Заспів (ст. 1-8). В горах Ліванських (ст. 9-14). Самотою на чужині (ст. 15-24). Нечестиве кохання (ст. 25-50). Кохання по людському (ст. 51-84). Передсмертні мелодії (ст. 85-100). Гайневі пісні (ст. 101-118). Віцлі-Пуцлі, з Гайне (ст. 119-146; це викинула російська цензура в 2-му виданню). Остання поезія (ст. 147-151).

Пальмове гилля. Частина друга (1903-1908). Москва 1908, ст. III + 96. Зміст: Сам своє щастя розбив (ст. 1-16). Між дітьми природи (ст. 17-30). Ліричні поезії з роману «За святим Єфремом Сирином» (ст. 31-44). Віцлі-Пуцлі (ст. 45-70¹⁾). В неволі (ст. 71-82). В лісі (ст. 83-90). Перед портретом (ст. 91-93).

Пальмове гилля, екзотичні поезії, частина I (1898-1901) й ч. II (1903-1908). Видання третє. Київ 1923. Ст. IV + 168.

Пальмове гилля, частина III (1917-1920). К. 1922, ст. VIII + 232. Зміст: а) В Трапезунті (ст. 1-9); б) З давньої перської лірики перед-Фирдовсієвих часів (ст. 10-19); в) Поет Фирдовсій, з Гайневих «Романссеро» (ст. 20-25); г) «Шаг-наме» (ст. 28-118); д) Троє вчених поетів Х-ХІ в. (ст. 119-130); д) З «Робаїят» Омара Хайяма 1040-1123 (ст. 131-144); е) З перської поезії XI-XII в.: Сенай та Енверій (ст. 145-148); ж) Са'дій та Джелаледдін XIII в. (ст. 149-165); з) З Хафізових пісень XIV в. (ст. 166-222); і) З ліричної поезії XV в. (ст. 223-231). ²⁾.

XVII.

Розкидана белетристика ³⁾.

Історія одної подорожі (=Жид-погонич) — «Зоря» 1890, ст. 337 і д., 355 і д.

Чабарашки (зібрані звідусіль, та переважно з уст пінародніх, а інтелігентських):

¹⁾ За «Віцлі-Пуцлі» цензура підняла була проти проф. А. Кримського судовий процес.

²⁾ На орієнталістичну частину «Пальмового гилля» дав наукову рецензію академ. І. Крачковський у петербурзькім «Востоке» 1923, кн. 2, ст. 148. Рецензії ж літературного характеру позазначувано нижче, в розділі XIX.

³⁾ З рецензій на цю розкидану белетристику, так само як і на вірші відділу XVIII, тут рівнобіжно вказуються лише декотрі. Шовіш див. в спеціальнім розд. XIX, ст. 38-41.

а) Львівське «Зеркало» 1890, № 6 (Два українці в Москві. Під церквою. Добре затямив. Трапив на свого. І се рація. Наші діти); — 1890, № 7 (Сказав правду. На селі); — 1890, № 14 (Господиня й гостя); — 1890, № 15 (Два москвичі. Московський філолог. Доктор і пацієнтика); — 1890, № 16-17 (Батько і син); — 1890, № 18 (Добра мати. Дрібні чабарашки); — 1890, № 21 (У годинникаря); — 1891, № 13-14 (На українських спектаклях у Великоросії. Дрібні чабарашки).

б) В «Календарі Зеркала на 1891 рік»: ст. 9 (Хома. В товаристві. До п'ятілітнього хлопця. В Москві на улиці. Жених і ин.); — ст. 22 (На балі. Два крамарі. Адвокат і ин.); — ст. 30 (Чутка. Мама Наді. Вдергання коня. Звертаємо) і ин.;

в) В «Зорі» 1891. «З теки гумористичної», ст. 20, ст. 120.

г) В «Дзвінку» 1891, № 19, ст. 159-160 (арабські чабарашки).

Із життя «руssкихъ» емігрантів (галичан-москвофілів у Росії). Сценка з натури — «Зеркало» 1890, № 22.

Батьківське право. Оповідання. «Зоря» 1891, № 20, ст. 386-390.

Невдачна зустріч. З російського — «Зеркало» 1891, № 13-14.

В неласці. Оповідання Ю. Бострема (з рос.) — «Зеркало» 1891, № 16-17.

Подружня сімфонія (Діялог. З рос.) — Календар «Зеркала» на 1891 р., ст. 11-14.

Лічильники. Нарис з натури. Д. Ломачевського — Календар «Зеркала» на 1891 р., ст. 17-20.

Обережніше з огнем. Весняна історія (з рос.) — Календар «Зеркала» на 1891 р., ст. 33 — 39.

В народ! Побрехенька без тенденції. Накладом редакції «Зеркала». Львів 1892, ст. 1-34. На ст. 35-46 додано переклад гуморески Герштекера: Новітній спосіб правити довги.

В обіймах старшого брата (Сирота Захарко). Київщанський малюнок. Львів 1892. Ст. III + 52 = Літературно-наукова бібліотека, книжка 14.

Помилилися (Сценка в трамвай з рос.). «Зеркало» 1892, № 6.

Теодор та Медор (з франц.) — «Зеркало» 1892, № 7 та № 10.

Тещі. Оповідання Балтазара Муфія (з рос.) — «Зеркало» 1892, № 15-16.

Фатум. Оповідання А. Грузинського (з рос.) — «Зеркало» 1892 № 16-17.

Повістки і ескізи з українського життя. Коломия і Львів 1895, ст. IV + 334 (диви в відділі XVI). Довга рецензія Т. Галіпа в «Буковині».

Ол. Авг. Левіцький дав російський переклад оповідання: «Сирота-Захарко» в одеському «По морю и суші» 1895, в одному з осінніх чисел.

Хто-ж винен? Катеринодар 1896 (вид. Ерастів).

Нудьга (= Psychopathia nationalis) — в IV томі альманаха «Складка. Спорудив К. Білиловський», Спб. 1897. — Рец. М. Кононенка в «Кiev.

Стар.» 1897, февр., ст. 68-71; Б. Грінченко — «Літ.-Наук. Віст.» 1898, I, ст. 94.

Із повісток і ескізів. Видання друге, виправлене. Москва 1902, ст. 138 (= видавництво «Вік», № 5). Зміст: Не порозуміються (ст. 1-65), Батьківське право (ст. 67-96). Та хто-ж таки справді винен?! (ст. 97-138). — Рец. А. Нестеровського — «Кіев. Стар.» 1902, нб., ст. 124-126; рец. В. — «Літ.-Наук. Вістн.», т. XVIII, ст. 25 і д.

Не порозуміються — в III томі кіївської антології «Вік» 1902.

Із повісток і ескізів. Видання третє, виправлене. Звіногордка 1904. Зміст той самий, що й у 2-му виданні. Рец. К. Я. в «Кіевск. Стар.» 1904, дек., ст. 181-183. Таке саме — вид. 4-е, 1916.

Андрій Лаговський. Повість. Частина перша. Не порозуміються. Частина друга: Туапсе. У Львові 1905; ст. VIII + 252. — Рец. В. Гнатюка в «Літ.-Наук. Вістн.» 1905, XI, ст. 165.

Бейрутські оповідання: 1) «Растлініє правів» — в «Новій Громаді» 1906, червень, ст. 1-48, та липень, ст. 28-52; — 2) Соломониця, або Соломон у спідниці — в «Новій Громаді» 1906, серпень, ст. 1-25.

Окрема відбитка: Бейрутські оповідання, Київ 1906, ст. 1-72. (Тут є багато друкарських помилок, яких у «Новій Громаді» немає) — Рец. в «Раді» 1906, № 13, фельетон.

Щирісінська правда. Казка Г. Андерсена — в московській «Зорі» 1906, № 1—2, ст. 15-16.

Шевченкове свято в Москві 1891 р. Лірична згадка — в «Сборникъ, посвященному памяти Т. Г. Шевченка», М. 1912. — Рец. в «Украинской Жизни» 1912, кн. III, ст. 110.

У Дм. Рудика в його «Короткому огляді українського письменства» (Гумань 1920, в додатку до ст. 184-186 «Агатангел Кримський», — короткий життєпис і характеристика), надруковано вірші: а) «По грозі», б) «По піску, по золотому» та прозаїчний уривок «Іменинник» з «Бейрутських оповідань».

XVIII.

В і р ш і.

Ранок на березі ставу. З Нікітіна — львівська «Зоря» 1889, № 24 (грудень. Це найперша письменницька річ А. Кримського).

Пісня над колискою — львівська «Правда» 1890, квітень.

Два лицарі (Крапулінські і Вашляпські). З Гайнє — львівське «Зеркало» 1890, № 8.

З Гайнє: До тебе на білій плечі. Гусарській грають музики — «Зеркало» 1890, № 14.

З турецьких народніх пісень — львівський «Народ» 1890, № 18.

З Хеймана (з перського) — «Народ» 1890, № 22.

Нашого полку прибуло! («І нашо батько твій хахол!») — «Правда» 1891, січень.

Новітнє козацтво («Літо палюче. Жнива вже у розгарі») — «Правда» 1891, січень.

Антарова моаллака. З арабського — «Правда» 1891, март.

Тарасове свято на чужині — «Правда» 1891, квітень.

Весняна розмова — «Зоря» 1891, ст. 167.

Катерина. З Некрасова («В'яне, марно гине вся краса моя») — Календар «Зеркала» на 1891 р., ст. 10.

З Гайнє: По лісі блукаю. Рибалонька гарненька. Недвижно ясні зорі — «Буковина» 1891, № 9.

З Гайнє: Ввійшов я в світлиці. Хто кохає їй нещасливо. По лісі блукаю. Рибалонько гарненька. Чи я вночі на ліжку. Серце, серце, не нудися — «Рідний Зільник». Альманах В. Лукича (відбитка з календаря «Просвіти» 1891 р.), ст. 88-89. — Рец. Ос. Маковея в «Зорі» 1892, ст. 395.

Арабська пісенька з 1001 ночі — «Буковина» 1891, № 13.

Подорож на Гарц. З Гайнє — «Буковина» 1891, № 20 (помилкою, воно понумеровано, як ч. 19).

В знерувуванню («Любо в гаю соловейко виспівує») — «Зоря» 1892, ст. 46.

Іділлічне кохання — «Зоря» 1892, ст. 169.

З віршів Хейяма (з перського) — «Правда» 1892, жовтень.

Гасне! (з Гайнє) — в «Буковинському Календарі» 1893.

Вірші Са'дія з його «Голистана» та «Бустана» (з перської мови) — в «Життю і Слові» 1894, май-червень, липень-серпень.

З Гафіза (з перського) — «Життя і Слово» 1895, січ.-лют.

З «Шаг-наме» Фирдовсія — «Життя і Слово» 1895, май-черв., верес.-жовт. Та окремою, доповненою відбиткою, Львів 1896 (=Літер.-Наукова Бібліотека № 7).

Арабська народня пісня («Терплю розлуку») — «Зоря» 1897, № 6.

До дівчини Атенки. З Байрона — «Зоря» 1897, ст. 249.

В горах Ліванських («Нене-голубко!») — «Зоря» 1897, № 19, ст. 376.

Самотою на чужині (цикл віршів) — «Літер.-Наук. Вістник», 1898, XI, ст. 154-158.

Те саме «Самотою на чужині» передруковано в альманасі «Хвиля за хвилею», Чернігів 1900, ст. 152-157.

Нечестиве кохання (цикл віршів) — «Літер.-Наук. Вістник» 1900, кн. XII, ст. 241-250.

Передсмертні мелодії (цикл віршів) — «Літер.-Наук. Вістник» 1901 кн. VI, ст. 237-241.

Пальмове гилля. Екзотичні поезії. Частина перша (1898-1901), Львів 1901, ст. VII + 151. — Друге, трохи доповнене видання «Пальмового гилля» (тільки без забороненого цензурою «Віцлі-Пуцлі» і без забороненої поезії: «Шумить-кипить бульвар» = № 26 в циклі «Кохання по людському») вийшло в Звіногородці 1902 (132 ст.) як № 8 видавництва «Вік». — Рецензій та критик було з півтора десятка, див. відділ XIX, ст. 38-39 (там і про переклади віршів Кримського на російську мову).

З переспівів А. Кримського: Ти, бачу, прихилилась (з араб. «Хамаси» № 494). Над вечір (з Рюкерта). Ніч, а я не сплю (з араб., «Хам.» № 479) — «Літер.-Наук. Вістн.», 1902, кн. I, ст. 62.

В I томі антології «Вік» (Київ 1902) передруковано цикли: В горах Ливанських, Самотою на чужині, Передсмертні мелодії (ст. 444-450). Рец. проф. Сумцова в «Южномъ Краѣ» та по англійськи в «Athenaeum» 1903, № 3924 (10-th January).

Далека Царівна. З Едмона Ростана — «Літер.-Наук. Вістн.» 1902, кн. IX, ст. 254.

«До Далекої Царівни» та «Над вечір» — в «Літературному збірнику», зложеному на спомин Олександра Кониського, Київ 1903, ст. 111-112.

«На теми з Хейяма» (з перського) та «З Абуль-'алля Ма'аррійського» (з араб.) — в альманасі «Дубове листя, альманах на згадку про І. О. Куліша», Київ 1903, ст. 81-85. — Рец. в «Кiev. Стар.» 1903, май, II, ст. 127.

В збірці: «З-над хмар і долин, український альманах (збірник творів сьогочасних авторів), впорядкував і уложив Микола Вороний» (Одеса 1903) на ст. 55-58 уміщено:

Сирійські згадки: I. Стоять зачаровані. II. Ні, ніколи од мене не вчуєш. III. З червоним бліском. IV. Не забуду я ніколи. V. Притулив я лоб до шибки. VI. Закотилося сонечко. VII. Безсонна туга в кінці притомилася.

В збірці: «Акорди. Антологія української лірики від смерті Шевченка, уложив Ів. Франко», у Львові 1903. На ст. 208-214: Кримський Агафангел: Поезіє, сопутницце моя (ст. 208), Мій краю, за тебе (209), В горах Ливанських (210), О півночі (211), Самотою на чужині (211-213), В знервуванню («Любо в гаю соловейко виспівує», ст. 213).

Станислав Людкевич: Соло-спів з акомпаньементом фортеп'яна. Вип. 2-й. Львів 1903, літографія Пілера і Спілки: 1) Каждим вечером царівна (=«Озриєць» Гайне, переклад Кримського); 2) Du bist, wie ein Blume. — Рец. в «Руслані» 1903, № 151, ст. 3.

В неволі. Варіації на свої та чужі теми. I. Стінний календар (з турецького). II. Нема на світі гірше над неволю. III. Ти, бачу, прихилилась (з араб., «Хам.» № 494). IV. Повідають люди: як лішив людину. V. Звідкілясь лунає сміх (з араб., Абуль-'алля Ма'аррійський). VI. В pendant до Шлегеля: Сад цвітучий, дух пахучий — «Літер.-Наук. Вістн.» 1904, квітень, ст. 1-3.

В неволі (далі). VII. Все одкидає душа («Хам.» № 491). VIII. Ще недавно так радів я. IX. І краси в тобі нема. X. Я іду до моря без бережного. XI. Місяць ліг на море. XII. Ніч минає, не лягаю я. XIII. Сонце ясне, сонце волі. XIV. Заповіт: Без молитви штурніть мого трупа — «Літер.-Наук. Вістн.» 1904, липень, ст. 1-3.

Поете! ховайтесь од людського ока. Думки. I. На фабриці (Якось я стояв, задумавсь). II. «На ньому жилет, а не поетична мантія!»

III. Вночі на самоті (Книжку сүфія-аскета). IV. Се був сон — в альманасі: «На вічну пам'ять Котляревському», Київ 1904, ст. 285-287.— Реп. Ів. Франка в «Літер.-Наук. Вістн.» 1904, жовтень, II (ст. 45).

В стінному календарі «Веселка» на 1905 рік надруковано на другім боці одривних листків отакі поезії з «Пальмового гилля»: 1) На душі якась трівога (7 марта); 2) Дивись на тую зірку (12 мар.); 3) По лісі блукаю та плачу (18 мар.); 4) Жахавсь я любови (21 мар.); 5) Заклятий, понурий (3 квіт.); 6) Я-б бажав: зложивши пісню (5 кв.); 7) У мене був коханий рідний край (7 кв.); 8) Серце-серце! кров'ю обкипаеш (14 кв.); 9) Марно від мене ти думи ховаєш (16 кв.); 10) На личку в тебе літо (24 кв.); 11) Із сліз моїх, любко, вродилось (26 кв.). Між квітнем і маєм вліплено надрукований листок з рецензією на «Із повісток і ескізів» та на «Пальмове гилля». 12) Мамо-голубко! ішла я горою (5 липня); 13) Немов дві краплі в бурнім морі (12 жовт.); 14) І весело, і страшно (16 жовт.).

В «Українському Декламаторі: Розвага» (уложив Олекса Коваленко), Київ 1905, т. I: 1) Повідають люди (ст. 216); 2) Стінний календар (ст. 265); 3) Дивувала зіма, дивувалася (ст. 270); 4) Весняна розмова (з портретом Кримського, ст. 299-300); 5) Озриець (ст. 327); 6) Царівна Далека (ст. 333); 7) О півночі (ст. 405); 8) В літку (ст. 410).

В одривному календарі «Веселка» на 1906 рік (видавництво «Вік») надруковано на відворотних сторінках: 1) Безсонна туга в кінці припинилася (16 січ.); 2) Ні, ніколи од мене не вчуєш (9 лют.); 3) У мене був коханий рідний край (7 квіт.); 4) На личку в тебе літо (24 квіт.); 5) Стоять зачаровані, сяйвом облиті (24 мая); 6) Мамо-голубко! ішла я горою (5 липня); 7) Озриець (18 липня); 8) Немов дві краплі в бурнім морі (12 жовт.); 9) І весело і страшно (16 жовт.); 10) Нічка осіння похмура (17 жовт.).

В «Українському Декламаторі: «Досвітні огні» (упорядкував Б. Грінченко) I-е вид. Київ 1906: 1) Забрався я на шпиль (ст. 24); 2) Горді пальми, думні лаври (ст. 26); 3) Стоять зачаровані, сяйвом облиті (ст. 110); 4) До поета: Як на тебе найде віщий дух пророчий (ст. 118); 5) По піску по золотому (ст. 214); 6) Озриець (ст. 228); 7) Далека Царівна (ст. 234); 8) Знову серце заболіло (ст. 253); 9) Весняна розмова (ст. 259-260); 10) Тарасове свято (ст. 261-262).

Розмова в Падерборнській діброві, з Гайне—«Руслан» 1906, № 11, ст. 4 (дуже давній і недобрий переклад, що був колись виславний до «Правди» 1890 р. та й десь завалявся у Галичині, а нарешті дістався до редакції «Руслана»).

Сам своє щастя розбив—цикл віршів у «Новій Громаді» 1906, кн. IX, ст. 1-7. I. Перша зустріч; II. Тече розмова; III. За тиждень (із Джамія, з перського); IV. За місяць; V. Я рідко бачив ласку од жінок; VI. Я молюся до Бога; VII. Раптом дощ; VIII. «45—46»; IX. Подивився я в зеркало вранці (з арабського-андалуського); X. За півроку.

Проклята смоковниця—«Літер.-Наук. Вістн.» 1906, кн. XI. ст. 196.

В «Українському Декламаторі: Розвага» (уложив О. Коваленко), вид. 2-е, Київ 1906, т. I, передруковано он що: Повідають люди (ст. 244); Дивувала зіма, дивувалася (ст. 273, з портретом); Стінний календар (ст. 290); Весняна розмова (ст. 327-328); Озриєць (ст. 351); На чужині (Горді пальми, думні лаври, ст. 357); Із Сапфо (ст. 380); Царівна Далека (ст. 414).

В стіннім календарі «Веселка» на 1908 рік¹⁾: Стінний календар (12 січня); Повідають люди (5 квітня); І чого се той ганчар (26 черв.) портрет А. Кримського (28 серпня); Вчора балакав оратор (18 листоп.); Мамо-голубко, ішла я зімою (sic, зам. «горою»; 23 листоп.).

Пальмове гилля. Частина друга, М. 1908, 96 ст. (= № 8, вип. II, в серії «Вік»).—Рец. М. Шаповала—«Рада» 1908, № 136; та довга рецензія Гн. Хоткевича, здається в «Українській Хаті».

В декламаторі «Досвітні огні», що видав Б. Грінченко, 2-е вид. 1908 р., вміщено всі ті самі поезії (10 № №), що були і в І-му виданню «Досвітніх огнів» 1906 р., та ще повністю додано цикл «Сам своє щастя розбив» (ст. 211-216).

В збірнику «З неволі» (Вологда 1908): Що значить любити? (ст. 16; з «Хамаси» № 526, з араб.); В небі хмарно, в небі тяжко (ст. 203).

Українська Муза. Поетична антологія од початку до наших днів, під редакцією Олекси Коваленка, Київ 1908. В окремому розділі «А га-фангел Кримський» (ст. 737-750) подано зразки: В горах Ліванських (ст. 739); Горді пальми (ст. 740); Знову серце заболіло (ст. 740-741); Далека Царівна (ст. 741); До поета (ст. 741-742); Озриєць (ст. 742); Мій краю, за тебе прийняти не лякаюсь (ст. 742); Стоять зачаровані, сяйвом облиті (ст. 742-743); Дивувала зіма, дивувалася (ст. 743); Повідають люди (ст. 743-744); Стінний календар (ст. 744); Ніч минає, не лягаю я (ст. 744); Проклята смоковниця (ст. 745); Чи не за морем моя доля? (ст. 745); Поезіє, сопутнице моя! (ст. 745-746); З циклу: Самотою на чужині (ст. 746-748); З циклу: Нечестиве кохання (ст. 748-750).

В 2-му томі «Українського Декламатора: Розвага» (уложив Ол. Коваленко), Київ 1908, передруковано: 1) Стоять зачаровані, сяйвом облиті (ст. 216); 2) Мій краю, за тебе прийняти не лякаюсь (ст. 242).

Antologia współczesnych poetów ukraińskich, przełożył Sydir Twerdochlib wstępem zaopatrzył W. Orkan. Lwów, 1910. Є дещо з Кримського (порівн. «Рада» 1910, № 250, ст. 3).

Од весни до зими—низка віршів у «Літер.-Наук. Вістн.» 1912, кн. XI, ст. 193-194: 1) Глянь, прийшла весна красна (Εἰς τὸ ἔαρ, з Анакреонта); II. Що за гарна деревина! (Παρὰ τὴν σκιῆν, з Анакреонта); III. Милий! кажу (з Мігра-Хатун, з турецького); IV. Любились ми дуже

¹⁾ Очевидачки, були передрукі в «Веселці» на 1907 р. (порівняй 1905-й і 1906-й рр.).

(з араб., «Хам.» № 519); V. Мила! серце ти мое забрала (із Сенаїа, з перського); VI. На старовавилонську тему (Ніколи, ніколи тобі не вернутися!); VII. Як радіє душа, як спокійно в груді.

Анатолій Доброхотовъ: Пѣсни воли и тоски (Москва?), 1912. Там є переклад якоїсь поезії Кримського (див. «Украин. Жизнь» 1912, кн. 12, ст. 125б).

«Український Декламатор: Досвітні огні» (упорядкував Б. Грінченко) З-е видання, Київ 1915 р. Із Кримського взято те саме, що було й у другому виданні 1908 року.

Mura kalendaro. El ukraina tr. V. Atamaniuk (Стінний календар. З українського переклав В. Атаманюк)—в есперантському місячнику «Ukraina Stelo» («Зоря України»), Коломия, 1914, februaro, ст. 25.

В передмові Кримського до збірки акад. Корша: «Персидські лирики X—XV в.» (М. 1916, вид. Сабашникових, в серії «Памятники мірової літератури») дано переклад із Джамія: «Я ішов. Ти поклонилася» (з перськ.), на ст. XXXVIII-XXXIX.

Із східніх поетів: 1) Смерть наближається (з Касима Енвара XIV в. з перського: Еджель десті-ст); 2) Робітницька доля (з Хаміда Зія, з турецького, урод. 1868)—в журналі «Шлях» 1917, кн. II.

Із східніх поетів (далі): 3) З Хафіза (з перського); 4) Я ішов (з Джамія, з перського)—«Шлях» 1917, кн. III.

Скали й кедри, слова А. Кримського, музика М. І. Левицького. Київ 1917. У Іздіковського.

Горді пальми, думні лаври— в газеті «Вісти Української громади в м. Трапезонді» 1917, № 14 (вівт. 26 вересня), ст. 2.

Я в горах над морем, на високім Таврі (в день звістки про українську автономію)—«Вісти Укр. громади у м. Трапезонді» 1917, № 15 (середа 4 жовтня), ст. 2.

I. Пѣсни Хафіза (по рос., ст. 1-78); II. З Хафізових пісень. Українські віршовані переклади. М. 1918, ст. 79 і даліші.

В Трапезунті. Спомини з літа 1917 р., під час московської окупації—«Шлях» 1918, кн. XII, ст. 34-43. I. Високо-високо над Трапезунтом видко печері свяїї; — II. Кремль. Руїни. Дика вежа; — III. Євгенієва печера («Між церквою Євгенія»); — IV. В мечеті Орта-Хисар: 1) Над дверима стародавній напис; 2) Час мина, пливе година; 3) Коло мене мріються дві тіні; — V. Я в горах над морем, на високім Таврі; — VI. Українське кладовище в Туреччині.

Поет Фирдовсій. З Гайне—«Шлях» 1919, кн. I, ст. 24-29.

В «Українському Декламаторі» П. А. Ковальчука (К. 1918): Поезіє, сопутніце мої (ст. 109, з портретом), Дивувала зіма (ст. 125).

В хрестоматії-декламаторі «Барвіслі квітки» (уложив С. Гаєвський), Київ 1919, внесено з Кримського: На чужині (ст. 9); — По піску, по золотому (ст. 29); — Далека Царівна (ст. 32-33); — Стоять зачаровані (ст. 39); — Тарасове свято на чужині (ст. 64-65); — Весняна розмова (ст. 75-76).

В збірці «Нова українська поезія», що уложив М. Зеров (Київ 1920 — Універсальна Бібліотека № 7) подано з Кримського на ст. 25-28: а) Горді пальми, думні лаври; б) Стоять зачаровані, сяйвом облиті; в) Я не жалую, що кину світ оцей; г) Не люблю гучних я цвінттарів (все — з безліччю трубих, аж диких помилок, з заміною одних слів на інші).

У Дм. Рудика в його «Короткому огляді українського письменства» (Гумань 1920) на ст. 184-186: «Агатантел Кримський», — після короткого життєпису та характеристики, подано вірші: а) «По грозі», б) «По піску, по золотому» (та прозаїчний уривок «Іменинник» з «Бейрутських оповідань»).

У М. Плевако, в «Хрестоматії нової української літератури», т. II (Х. 1923) після життєпису та бібліографії А. Кримського (ст. 179-180) дано на ст. 181-186 вибір поезій з «Пальмового гилля» (19 №№): 1) Шоєзіє, сопутнице моя!, 2) То не мила злегка торгає, 3) Дивувала зіма, дивувалася, 4) Я бачив любий сон, 5) Сонце дрімає в осіннім гаю, 6) Місяць ліг на море золотим шляхом, 7) Горді пальми, думні лаври, 8) Ох, арабські фоліяти!, 9) Я в горах над морем, на високім Таврі, 10) «45-46», 11) В лісі (Ілюзії), 12) В горах Ліванських, 13) Стінний календар, 14) Озриець, 15) Шклане щастя, 16-18) З Омара Хейяма: Дочиталась книга юности, Ми помрем — а без кінця житиме цей світ, Крапеліна тихо плакалась, 19) З Хафіза: Пішов я раненько в садочок.

XIX.

Критини, рецензії й відзиви про А. Е. Кримського, як поета і белетриста.

Про переклади Кримського з Гайне рец. О. Маковея — «Зоря» 1892, ст. 395.

На «Повітки і ескізи» 1895, довга критика Т. Галіпа в «Буковині» 1896.

На «Psychopathia nationalis» (або «Нудьга», в альманасі «Складка» Спб. 1-97): а) М. Кононенко — в «Кіевской Старине» 1898, февр., ст. 68-71; б) Б. Грінченко — в «Літер.-Наук. Вістн.» 1898, січ., ст. 94.

Рецензії на перші два видання «Пальмового гилля» (Львів 1901, Звіногородка 1902):

а) І. В. Франко — «Літер.-Наук. Вістн.» 1901, вересень, ст. 117-118. Та він-же в «Л. Н. В.» 1902, лютий, ст. 115 і д. (довга критика: «Наша поезія в 1901 році»);

б) І. В. Стешенко — «Кіевск. Стар.» 1902, февр., ст. 131-135 та в «Научномъ Обозрѣніи» 1902, дек. (в статті: «Новѣйшая украинская поэзія», ст. 36-55; див. про це в «Літер.-Наук. Вістн.» 1903 лютий, і 1903 квітень, II, ст. 58).

в) Н. К-івна (коротко) в «Руслані» 1902, № 11.

г) Л. Лопатинський — «Руслан» 1902, № 26, № 27, № 29 (стаття під заголовком: «Поет чи поетка?») та ще побіжно в серпні або вересні 1902. Використана для глуму в московським «Галича-

нинѣ» 1902, 16 марта, № 62. — У звязку з тим присвячено А. Кримському співчутливі вірші в «Комарі» 1902, № 4 («Співаче, не ідити з піснев межи люди!» Підпис: Смерека) та в «Руслані» 1902, № 43 на тему про «правдивого поета», що «Сили его міць і нам в пригоді стане, Мукою его ми лічим власні рани» (Підпис: один з критиків).

д) Юл. Дзерович — в клерикальному «Богословському Вістнику» 1902, т. III, вип. I, ст. 82-86. (Рецензія дуже злісна, — закидає Кримському, що він «безчестить найсвятіші ідеали християнської суспільності, підриває віру, ламає основи моральності і убиває всяку чесноту»).

е) Л. М. Старицька-Черняхівська в «Русской Мысли» 1902, окт., стр. 58-71 (там є і 13 віршованих перекладів з Кримського на рос. мову¹⁾) та в «Кіевской Газетѣ». Чиясь рецензія (короткий відзив) на видання «Пальмового гилля» 1902 р. — в «Р. Мысли» 1902, дек., ст. 421.

ж) В. Гнатюк — «Літер. Наук. Вістн.» 1903, серпень II, ст. 142.

Про ті цикли з «Пальмового гилля», які передруковано в I томі київської антології «Вік» 1902: а) проф. Сумцов — в «Южномъ Краѣ»; б) по англійськи анонім в «Athenaeum» 1903, № 3924 (10-th January).

На незакордонне (неповне) видання «Із повісток і ескізів» 1902:

а) А. Несторовський — в «Кіевской Старинѣ» листопад, II, ст. 124-126; — б) В. — в «Літер.-Наук. Вістн.», т. XVIII (квіт.-черв.), ст. 25 і д.

На переклади з Хейяма і з Абуль-алля Мааррійського (в альманасі «Дубове листє» 1903) — рец. в «Кіевской Старинѣ», 1903, май, II, ст. 127.

Б. Грінченко: А. Е. Кримській, какъ украинскій писатель — «Кіевск. Стар.» 1903, январь, ст. 115-136 (і окремою відбиткою, Київ 1903, ст. 1-24). Звідси дещо передруковано у «Всемірн. Вѣстн.» 1903, февраль, ст. 196-197 (в огляді січневої книжки «Кіевской Старини»; підпис — И. М. Ивановъ) та в «Зап. Наук. Т. ім. Шевч.», кн. 62, наук. хр. ст. 8.

І. Франко: Южно-русская литература — в «Энциклопед. Слов.» Брокгауза и Ефрона, полутомъ 81 (Спб. 1904), ст. 323.

Б. Грінченко: Кримській — стаття в «Большой Энциклопедії» Южакова и Милюкова (вид. т-ва «Просвѣщеніе»), т. XI.

На 3-е видання «Із повісток і ескізів» (Звіног. 1904) — рец. К. Я. в «Кіев. Стар.» 1904, грудень, ст. 181-183.

На «Поете! ховайся од людського ока!» (в збірці на пам'ять Котляревського, 1904) рец. Ів. Франка — в «Л.-Н. Вістн.», 1904, X : 2, ст. 45.

На повість «Андрій Лаговський» (1905) — В. Гнатюк у «Літер.-Наук. Вістн.» 1905, надолист, II, ст. 165.

Побіжний одзив Труші про поезію Кримського — в «Артист. Вістнику» 1905, зонш. 7-8, ст. 111. Пор. «Руслан» 1905, № 272, ст. 3.

¹⁾ Довольно, опомнюся! (ст. 59). Поэзія, подруга юныхъ дней (61), Я въ рощѣ веселой гуляю (62), На душѣ тоска-тревога (63), Я смолкъ (63), Не забуду я вовѣки мертвый страхъ (64), Теплый громъ (64), По песку по золотому (65), Въ кровавомъ блескѣ мѣсяцъ-князь (65), Тоска меня грызеть (66), Лиліи сребристой (66), Не люблю кладбища пышного (66), Скалы... Кедри (67).

Б. Фуссъ: Очерки современной малорусской литературы (Грабовской, Крымской, Чернявской) — в «Наукъ и Жизни» 1905 або 1906 (див. «Раду» 1911, № 30, ст. 3).

На «Бейрутські оповідання» (1906) — рец. в «Раді» 1906, № 13, у фельєтоні.

В календарі: «Промінь, перший український календарь на 1907 рік, зложив О. Перехрестов» (Київ 1906) надруковано на ст. 56-ій портрет, з підписом: «Проф. А. Кримський, поет».

Про белетристичні типи Кримського коротенький одзив І. Стешенка в його лекції про українське письменство — «Рада» 1907, № 1, ст. 3.

Л. Ковальчук 10 падолиста 1907 р. в одеському товаристві «Просвіта» зробив доклад на тему: «А. Кримський, як белетрист» — див. «Рада» 1907, № 261, ст. 4. — На ту саму тему Хвед. Коломийченко прочитав тоді публічний реферат в московському гурткові студентів Комерційного Інституту.

На другу частину «Пальмового гилля» (Москва 1908) рец. дав М. Шаповал — «Рада» 1908, № 136. І була довга рецензія Гната Хоткевича, здається, в «Українській Хаті».

Ол. Грушевський: Агафангел Кримський (як белетрист) — «Літер.-Наук. Вістн.» 1908, серпень, ст. 239-244 (в розвідці: «Сучасне українське письменство в його типових представниках»).

Те саме в книжці О. Грушевського: З сучасної української літератури, Київ 1909, ст. 150-155.

М. Євшан: а) З нагоди останньої збірки поезій А. Кримського (= «Пальмове гилля», част. II) — «Літер.-Наук. Вістн.» 1909, грудень, ст. 570-576. Тут дано огляд узагалі белетристики А. Кримського, однайпершої збірки його оповіданнів.

б) М. Євшан: Під прaporом мистецтва, Київ 1910, в спеціальнім розділі про Кримського.

С. Єфремов: Історія українського письменства, Спб. 1911. Про Кримського на ст. 414-416. Порівн. критику Вол. Дорошенка на книжку Єфремова — «Літер.-Наук. Вістн.» 1911, грудень, ст. 473 і д., де про Кримського Дорошенко хтів-би довести, що Єфремов не розуміє його екзотичної поезії (ст. 491-492). На те Дорошенкові одповідає Єфремов у «Раді» 1912, № 85, фельєтон, стовп. 4.

Відзив про ліричну згадку: «Шевченкове свято в Москві 1891 року» (що вміщена в моск. «Сборникъ памяти Шевченка») див. «Украинская Жизнь» 1912, кн. 3, ст. 110.

«Кримскій» — стаття Ол. Грушевського в московському «Настольномъ Энциклопед. Словарѣ» т-ва бр. Гранатъ, т. 26 (1914).

«Кримскій» — стаття в «Новомъ Энциклопедическомъ Словарѣ» Брокгауза и Эфрона, т. 23 (Спб. 1915), ст. 511-512. Портрет Кримського — в додатку до тома 24-го.

Палій (= П. Постоловський): А. Кримський (літературна характеристика) — «Вісти Української Громади у м. Трапезонді», 1917, № 14 (вівт., 26 вересня), ст. 1-2.

Про переклади Кримського з Гайне («які перевищують всі інші своєю зверхньою красою») див. в передмові Д. Загуляй В. Кобилянського до «Книги пісень» Гайнріха Гайне, част. I, Київ 1918, ст. 1-2.

С. Єфремов: а) Коротка історія українського письменства, Київ 1918, ст. 187; — б) в статті «Украинская литература» в «Настольномъ Энциклопедическомъ Словарѣ т-ва бр. Гранатъ» (М. 1918).

М. Могилянський: Белетристичні писання А. Кримського — «Книгарь» 1919, № 28.

С. Гаевський в хрестоматії «Барвисті квітки», Київ 1919, ст. 9; там і дещо з поезій.

В «Історії українського письменства» С. Єфремова, вид. 4-е, т. II (Лейпц. 1919) про Кримського диви ст. 229-232 (з портретом).

В газеті «Боротьба» 1919 р. № 79 (136) за 22 травня В. Коряк умістив статтю: «На руїнах міщанства», де він виходить з оповідания «Батьківське право» А. Кримського.

Дм. Рудик: «Короткий огляд українського письменства» (Гумань 1920) — на ст. 184-186 життеписна характеристика А. Кримського, із зразками віршів та прози.

Андр. Ніковський: Агатаангел Кримський (В п'ятидесятиліття народження) — в варшавській газеті «Українська Трибуна» 1921, № 36 (7 черв.) — стаття на 4 стовпці. Її цілу передруковано в американській газеті «Канадійський фармер» 1921, 14 липня.

В. Юноша (= Петро Єфремов) — рец. на III частину «Пальмового гилля» — в київському журналі «Вир Революції» 1921.

I. Кревецький, рецензія на «Пальмове гилля», част. III (Київ 1922) — у львівській газеті «Свобода» 1922, № 18 (19 листопада).

М. Плевако: Хрестоматія нової української літератури, т. II (Харк. 1923), ст. 179-180, характеристика та бібліографія А. Кримського (на ст. 181-186 вибірка з його поезій).

У харківських «Вісٹях ВУЦВК», в літер. додатку № 11, 16 грудня 1923, є комічний портрет акад. Кримського (малював Ол. Довженко) з приводу нового вибору акад. Кримського до київського Горсовета, а вірші дав Вал. Проноза.

Сатира на Кримського — Вал. Проноза: «І моя кримська усмішка» — в харківських «Вісٹях ВУЦВК» 1924, ч. 149 (4 липня), — з приводу довгого невиходу в світ «Російсько-українського словника», що редактує акад. Кримський.

В стінному календарі «Час» 1924, під 3 січня, подано цитату з циклу «В Трапезунті» та коротенький життепис А. Кримського.

В «Підручнику історії української літератури» Ол. Дорошкевича (К. 1924) на ст. 209-211, § 274, обмальовано А. Кримського як повістяра, а на ст. 273-274, § 352, дано йому характеристику, як ліричному поетові.

ДЕ ЩО є:

Стор.

Життепис акад. А. Е. Кримського	3-4
Додаток: Нісля 1918	4-5
Бібліографічний покажчик друкованих писань А. Е. Кримського:	6-41
I. Енциклопедичні орієнталістичні статті в словарях Брокгавза й Ефрана	
та т-ва бр. Гранат	6-7
II. Праці з семітської філології (а з-осібна про арабську мову)	7-8
III. З історії мусулманства	8-10
IV. Коран	10
V. Історія Персії, її письменство й мова	10-12
VI. Історія й письменство арабів	13-16
VII. Тюркологія	16-17
VIII. Орієнталістичні видавництва та збірки, що їх редактував А. Кримський . .	18
IX. Фольклористика, етнографія й народня словесність	18-20
X. Філологія українська, старо-русська, слов'янська та порівняльна	20-24
XI. З історії старо-українського письменства	24
XII. З історії українського письменства XIX віку	24-26
XIII. Українознавчі видання за редакцією А. Кримського	26-27
XIV. З історії Української Академії Наук	27-28
XV. Дописи	28-29
XVI. Основні збірки белетристичних і поетичних писань	29-30
XVII. Розкидана белетристика	30-32
XVIII. Вірші	32-38
XIX. Критики, рецензії й відзиви про А. Е. Кримського, як поета і белетриста	38-41
Де що є	43